

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 180 Ft

XVIII. évfolyam 6. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2011. június

A tartalomból:

A XV. Rózsahegy Napokról szóló írásainkat a júliusi számunkban folytatjuk!

Ragyogj, ragyogj, csillagom II.- 5. oldal
Az '50-es évek üldözöttjei...

Öveges Józsefre emlékeztek a szentgellértesek - 7. oldal

20 éve történt - a Barátság SE életéből III. - 12. oldal (Képünk: Détári Lajos)

Rendezvénytár - 19. oldal

XV. Rózsahegy Napok

2011. május 13-14.

Megnyitó

Iskolánk tanulói és dolgozói nevében sok szeretettel köszöntöm kedves vendégeinket a XV. Rózsahegy Napok megnyitóján.

Köszöntöm Várfi András urat, városunk polgármesterét, valamint a képviselő-testület megjelent tagjait.

Sajnos Rózsahegy Marika megromlott egészségi állapota miatt nem lehet köztünk. Üdvözlétét és jókívánságait küldi az ünnepség résztvevőinek abban a reményben, hogy jövőre újra együtt ünnepelhet velünk.

Köszöntöm körünkben Vincze Zsuzsát, aki a tulajdonába került Rózsahegy hagyatékot iskoláknak ajándékozta. Ezek között különösen értékes egy olajfestmény, Rózsahegy Kálmán portréja. Ez a kép a mai ünnepség keretei között lesz először látható az állandó kiállítás részeként. Az adományozónak virággal köszönjük meg a nagylelkűségét. Kérem, fogadja szeretettel.

Az idei rendezvény tiszteletbeli meghívottjai azok a diákok, akik 50 évvel ezelőtt elsőként ballagtak itt, a ligeti iskolában. Két

osztályban, összesen 66-an voltak, de sajnos csak 46-an élték meg ezt az évfordulót. Köszöntöm a képviseletükben Benke Gyözőné Török Magdolna öregdiákokat, kérem, fogadja szeretettel tanulóinktól a virágot.

Az Endrődiek Baráti Köre civil szervezet az utóbbi évek jól bevált gyakorlatához híven az idén is csatlakozott a rendezvényünkhöz. Tisztelettel köszöntöm Timár Imre elnök urat és a baráti kör tagjait.

Köszöntöm a polgármesteri hivatal képviseletében megjelent dr. Csorba Csaba jegyző urat és Tóthné Rojik Edit oktatási előadót. Köszöntöm az intézmények, civil szervezetek képviselőit, az iskolaszék és a szülői munkaközösség tagjait, valamint minden kedves vendéget.

Tisztelettel köszöntöm Dr. Papp Sándor urat, iskolánk egykori tanulóját, aki néhány évvel ezelőtt tartott nálunk rendhagyó történelem órát, azóta járja a világot, és az idén ismét el tudta fogadni a meghívásunkat.

Dr. Papp Sándor történész, a Szegedi egyetem oktatója és a Károli Gáspár Református Egyetem tanszékvezető *folytatás a 9. oldalon*

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Meghívó

Sok szeretettel hívjuk Önt és kedves családját.
2011. június 04-én 18 órakor
 az endrődi Szent Imre Katolikus templomban
 megrendezésre kerülő ünnepi hangversenyre.

Közreműködők:
 Junger Chor Intonation Schöneck
 Gyomaendrőd Zenebarátok Kamarakórus

Összkari műként a két kórus
 Lorenz Maierhofer: Missa Lumen
 című művét adja elő.

Orgonán kísér:
 Berg Andrea

Vezényel:
 Michael Knopke
 Geeseiné Sárhugyi Nóra

Mindenkit szeretettel várunk!
 A belépés díjtalan!

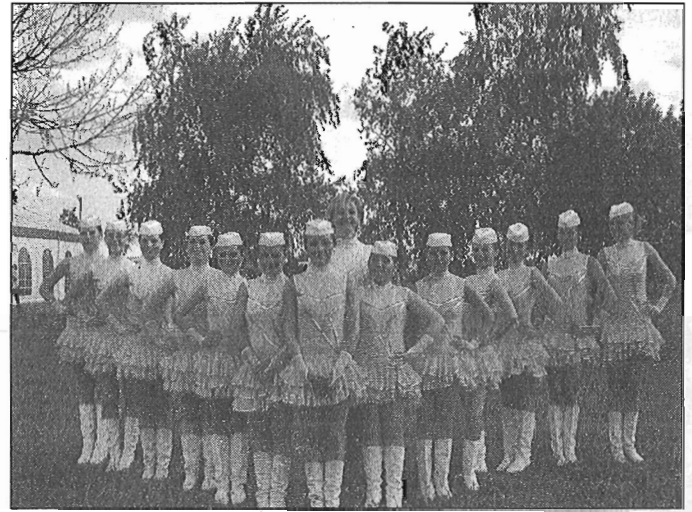
Szegeden a Színfolt

A Színfolt Mazsorett Csoport legnagyobb táncosai májusban Szegeden vettek részt, az Országos Mazsorett Versenyen. Több kategóriába nevezett az együttes, legszebb eredményeik a következők:

- botos párostánc: Knapcsek Kitty – Baráth Beáta: 3. helyezett
- minimix: zászlós – botos: 4. helyezés
- Knapcsek Kitty pompon szólótánc: 4. helyezés, míg Baráth Beáta szólója: 6. helyezés.

Az együttes köszöni az anyagi támogatást: a mazsorett táncosok szüleinek, Gyomaendrőd Képviselő - testületének, Várfi András polgármester úrnak, Békés Megye Képviselő - testületének, Farkas Zoltán elnök úrnak, Kardos Ferencnek, a gyomaendrőd Bogártalálkozó főszervezőjének, Gschwindt Mihály vállalkozónak, Jakus Imrének, Dr. Bagi Lászlónak, Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda vezetőségének.

Hunya Jolán
 csoportvezető

Eszperantó – 6 hónap (120 ó) alatt középfok
 angol, német, olasz, francia,
 nyári tanfolyamok.

Jelentkezz MOST!

Kezdés: június 13., 20. Nyelvvizsga: augusztus, szeptember.
 Jelentkezés: június 11. és június 18.

Óradíj: 600-1000Ft - létszámtól függően

Tel: 20/22-970-22, 20/947-1603

Inter Nyelvstúdió, Kossuth út 18.

info@internyelvstudio.hu

24381-2007

KIDS CLUB ANGOL TÁBOR

– **ovisoknak és iskolásoknak**

június 20-24; június 27-július 1.

A gyomai Liget Fürdőben.

Részvételi díj: 4.400Ft/ nap

Ajándékozzon egy napot

gyermekének, unokájának, és

VIDÁMABB LESZ A VAKÁCIÓ!

Ajándékutalvány kapható az Inter Nyelvstúdióban!

www.internelvstudio.hu

Pénzügyi beszámoló 2010 évről

Kincs az Életed Közhasznú Alapítvány

Bevételek	pénztár	bank	összesen
Nyitó pénz készlet	5013	537.753	542.766
Adomány		135.000	135.000
Kamat bevétel		12.345	12.345
Egyéb bevétel			
APEH 1%		77.241	77.242
Bm Önkormányzati támogatás		300.000	300.000
Banki készpénz felvétel	63.900		63.960
Összesen	68.973	1.062.339	1.131.312

Kiadások			
Anyagi jellegű költség	43.869		43.869
Tárgyi eszköz vásárlás		383.625	383.625
Ajándékozás kirándulás	20.986	150.000	170.986
Bank költség		9276	9.276
Banki készpénz felvétel		63.960	63.960
összesen	64.855	606.861	671.716

Záró pénzkészlet: 459.596 Ft.

A fenti záró készletből az alapítói vagyon: 40.000 Ft

Lehóczkiné Timár Irén
 kuratórium elnöke

Önnnek joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület május hónapban

A Képviselő-testület két alkalommal is ülésezett ebben a hónapban. A rendkívüli testületi ülésen május 11-én három napirendi pont került megtárgyalásra, melyek a következők voltak:

- Egyeztető megbeszélés a gazdasági társaságok lehetséges átszervezéséről
- Térségi összefogás „A közösségi közlekedés javításáért” című pályázat közbeszerzési eljárása
- Belvíz III. ütem kiviteli tervének elkészítése

A május 26-i ülést 13.30 órára hívta össze a polgármester, mivel két napirendi pontban társulási egyetértésre volt szükség.

- Az Intézményi Társulási Megállapodás módosítása
- A Rózsahelyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola óvodai feladatellátása

Előző hónapban döntött a Képviselő-testület a Szmola Nonprofit Kft. jogutód nélküli óvoda megszüntetéséről a Fő út és Szabadság úton lévő épületekben, illetve ekkor merült fel annak lehetősége, hogy a Szabadság úton lévő óvodát a Rózsahelyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola működtesse. E döntés mögött az áll, hogy a térségi normatíva többletbeküldés eredményez az óvodai feladatellátásban.

A társulási egyeztetést követően, a polgármesteri tájékoztató meghallgatása után vette kezdetét a májusi testületi ülés 37 napirendi ponttal, majd folytatódott a zárt ülés előterjesztéseinek megvitatásával.

Kocsorhegyi és ugari út helyreállítása

Több, képviselői és lakossági bejelentés érkezett városunk önkormányzatához a kocsorhegyi és ugari utak állapotával kapcsolatban. Az itt lévő útszakaszok leromlottak, nyomvályúsak, így felújításra szorulnak. A kocsorhegyi út helyreállításánál szükséges a belvízi védekezés során kitermelt föld elhelyezése, eldologozása, gréderzése, míg az ugari út esetében több helyen is útfeltöltésre van szükség.

A Képviselő-testület jóváhagyta és elfogadta a bejelentések jogosságát, és az alábbi határozatot hozta: A Képviselő-testület támogatja az ugari és kocsorhegyi utak részleges felújítását.

Önkormányzati termőföldek árverés útján történő haszonbérbe adása

A haszonbérbe adott önkormányzati tulajdonú földterületek bérleti szerződése 2011. szeptember 30-án lejár. Az alábbi termőföldek „Varjas és Csejt” jelölésű területeken találhatóak.

Hrsz.	Művelési ág	Terület (ha)	AK érték
02155/7	szántó	13,8990	622,45
02629/38	szántó	45,4355	681,45
02667/9	szántó	5,7650	138,49
02693/5	szántó	34,4666	485,69
02754/1	szántó	23,4000	542,78
02754/3	szántó	16,6814	416,10

A 02693/5 hrsz. ingatlan cseréire van felajánlva a Magyar Államnak, ezért a bérleti szerződés 1 évre köthető meg. A helyi rendeletünk értelmében meghirdetésre kerülnek a polgármesteri hivatal hirdetőtábláján és az internetes portálon is. A nyílt árverésről tájékoztatást a hivatal szolgált.

Vasút beruházásról, (aluljáró) kerékpárút úttervezésekről, csomópont pályázatokról beszámoló

Vasút (aluljáró építése)

2009. évben kiviteli tervei elkészültek, s a beruházás részét képezi a 46-os fő út és vasút kereszteződésében az aluljáró építése. Azonban a projekt indítása előtt minőségbiztosítás elkészítése is szükséges, amely

folyamatban van. A tervek szerint várhatóan még 2011-ben elindulhat a közbeszerzés.

46-os Fő úti csomópont

A Népliget útnál lévő lejáró csomópont átépítésére is elkészültek a tervek, de a jelentős mértékű önrész miatt az önkormányzat az idei évben nem tudta felvállalni a pályázat benyújtását.

Várhatóan a következő pályázati kiírás a jövő évben lesz.

Kerékpárút

A kerékpárút tervdokumentációi még 2007-ben készültek a Kodály utcától a külterületi, ún. Olajosok útjáig, azonban a 2008-ban belterületi szakaszra benyújtott pályázat nem nyert támogatást.

Az Endrődi Hármas-Körös híd felújításakor elkészült viszont a kétoldali egyirányú kerékpárút, amely jelenleg még le van zárva.

2011. május 4-én egyeztetés történt a szakhatóságokkal a védőtöltés közötti kerékpárút nyomvonalának megvalósítása végett, így az ott elhangzottak alapján folyik tovább a kivitelezési munka.

A kész tervek újra benyújtásra fognak kerülni a DAOP belterületi, és KÖZOP külterületi kerékpárút pályázatokra.

Járda

Az Endrődi Hármas-Körös hídon lévő kerékpárút szakasz a forgalom elől el van zárva, mivel nincs a továbbvezetés megoldva. Azonban a lakosság, illetve a gyermekek biztonságosabb közlekedésének érdekében, átmeneti megoldásként megállapodás történt a szakhatóságokkal. Ennek értelmében a Hídfő utca páros oldalán a járda meghosszabbításra kerül, és a 46-os számú főúton a töltésen átvezetik. Szélessége a mederhídihoz hasonló, a forgalomtól korlát védi majd a gyalogosokat. Az átvezetéshez szükséges felfestést, kresz táblák kihelyezését a magyar Közút NZrt. vállalta magára.

Tájékoztató a Környezetvédelmi Alapra benyújtott pályázatok elbírálásáról

A Környezetvédelmi Alap felett a Városfenntartó, Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Bizottság rendelkezik döntési jogkörrel. Az alapra 2011. évben 4.885.000 Ft lett elkülönítve.

Egyesület neve	Befizetett ép. adó Ft.	Környezetvédelmi cél	Saját erő	Igényelt támogatás	Megítélt támogatás	
Békés megyei Peresi Holtág Term. véd. Egyesület	783.030	Vizek védelme	Közmu-beruházás 1.747.000	607.400	1.100.000	1.000.000 felújítás és új út létesítése
Templomzug Környezetvéd.-i és Horgász Egyesület	889.890	3.000.000	-	600.000	2.400.000	358.000 vízpótlás, nádvagás haltelepítés
Bónom-zug Víztér Egyesület	1.588.660	580.000	1.800.000	720.000	2.380.000	1.588.000 belső utak javítása
Kecsegés-zug Tájvédelmi és Horgász Egyesület	631.300	300.000	600.000	270.000	630.000	638.000 utak állapotának megővése
Sóczó-zugi Környezetvédelmi és Horgász Egyesület	1.505.000	1.505.000	-	530.000	1.505.000	650.000 vízpótlás, klórmeszezés
Siratői Környezetvédelmi és Horgász Egyesület	438.730	-	658.000	164.000	658.000	658.000 kövesút kátyúzás
Mindösszesen	5.840.550	10.190.000	2.891.400	8.673.000	4.885.000	

Az Endrődiek Baráti Körének kérése

Az Endrődiek Baráti Köre kérelemmel fordult Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testületéhez. Terveikben szerepel egy emléktábla elhelyezése a volt Endrődi Tanácsháza falán, amely a kommunizmus üldözötteinek kíván emléket állítani.

Az emléktábla leleplezésére az október 23-i ünnepségen kerül sor. A képviselő-testület jóváhagyta a baráti kör kérését.

Lehoczkiné Timár Irén Képviselő

Az endrődi ligetben jó állapotban lévő 3 szoba összkomfortos **családi ház melléképülettel eladó.** (Marci bácsi háza)
Ár megegyezés szerint. Tel.: 06 30 /2279135

IN memoriam

Szülőföld: Bölcse, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a féli hó s a lavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Pedagógusaink I.

Kedves Olvasók! Az idei Rózsahegy Napok egyik fénypontja volt az iskolában emléktábla-avatás és szentelés a pedagógusok emlékére az éppen ötvenéves iskolaépületben.

Ezek az emléktáblák nemcsak az elhunytaknak állítanak emléket, hanem azoknak az élőknek is, akik legalább öt évet dolgoztak ebben az iskolában.

Rendhagyó módon újságunk most nemcsak az elhunytaknak tiszteleg az IN MEMORIAM állandó rovatunkban, hanem az élőknek is azzal, hogy két részletben leközöljük az emléktáblák teljes tartalmát.

Az alapos kutatómunkáért köszönet illeti Ladányi Gáborné ny. igazgatóasszonyt.

„A múlt tisztelete az a vallás, mely az új nemzedék kötelemé.
Ne veszítsünk semmit a múltból,
mert csakis a múlttal alkothatjuk a jövőt!”

(Anatole France)

ENDRŐD BELTERÜLETI ISKOLÁINAK PEDAGÓGUSAI 1730-2011

AZ ENDRŐDI RÓMAI KATHOLIKUS ELEMIS ÉPÍTŐISKOLA 1730-1948

Az első templom melletti iskola tanítói

Zámbok István 1730-1733	Veréb Mihály 1753- ?
Kovács András 1733-1736	Georgius Kovalcsik 1766-1772
Nida Petrus 1736-1741	Koncz Ignác 1772-1782
Petrus Kelemen 1741- ?	Hval Tamás 1785-1787
Joannes Kovarcsi? -1745	(Forrás: Historia Domus)

A belterületen lévő iskolák

- legalább 5 év szolgálati idővel rendelkező - pedagógusai

Alt Sándor 1812-1819	Gábrriel Irma 1940-1970
Andracsek Mária 1894-1899	Gyuricza Margit 1926-1936
Bálintfy Mátyás 1900-1906	Heffner Ferenc 1889-1897
Balla Mátyás 1860-1892	Hornok (Horgos) Piroska 1935-1960
Bencze Sándor 1882-1924	Hunya Irma 1928-1961
ig.: 1897-1924	Hunya Lajos 1926-1954
Berta János 1791-1830	Huszka József 1803-1812
Bohus Hermina 1899-1917	Kalmár Ákosné 1934-1941
Dr. Borsi Vincéné 1932-1951	Schüzler Irén
Finta János	Kiszely Róza 1889-1900
Dienes Izra 1945-1957	Klinghammer László
Dienes Izráné	1934-1949
Zemplény Margit 1935-1957	Klinghammer Lászlóné
Dinya Imre 1819-1833	1922-1947
Fehérvári Ferenc 1925-1948	Szabó Eszter
ifj. Fehérvári Ferenc 1942-1951	Kovács József 1893-1904
Földváry Kálmáné	Kovács Lajos 1880-1905
Fugli Mária 1946-1957	

Kovács Mátyás 1929-1967	Szabó Elek 1947-1961
ig.: 1937-1948	ig.h.: 1948-1955
Lombayné	Számboorovszky Rezső 1882-1889
Hajnai Katalin 1892-1897	Szebeni János 1847-1892
Molnár József 1833-1844	Szebeni László 1885-1924
Orbók Erzsébet 1940-1946	Szöllősi József 1833-1844
Orbók János 1904-1931	Tímár Mária 1900-1929
Orbók József 1912-1944	Tóth József 1932-1941
ig.: 1924-1944	Tóth Józsefné
Orbók Józsefné	Baán Klára 1932-1942
Belényesi Emília 1904-1951	Újházi Béla 1897-1904
Palotai Ferenc 1921-1954	Varga József 1903-1911
ig.: 1937-1948	Vass András- 1930- ?
Paróczai András 1844-1860	Végh Antal 1860-1865
Paróczai Gergely 1941-1983	Vidosits Antal 1865-1896
Rübl Rezsőné	Vonház József 1920-1929
Ludecher Júlia 1902-1928	Vörös Ferenc 1906-1920
Sárhegyi Béláné	Vörös Ferencné 1904-1939
Szebeni Anna 1917-1938	Schéder Stefánia
Sárhegyi Károly 1889-1895	Vörös Júlia 1929-1939
Schmidt Irma 1896-1902	
Schmidt Lujza 1898-1904	(Forrás: Egyházi iskolaszék iratai)

AZ ISRAELITA ISKOLA PEDAGÓGUSAI 1883-1914

Pollák Jakab 1883-1894	Klaubant Dávid 1911-1912
Sebes Béla 1894-1901	Balázs Sámuel 1911-1914
Gémes Mór 1901-1906	
Lövy Ármin 1906- ?	(Forrás: Szentkereszty Tivadar 1934)
Kreiner Jakab 1908-1911	
Técsői Farkas 1911	

AZ ENDRŐDI RÓMAI KATHOLIKUS SZENT IMRE POLGÁRI FIÚISKOLA

- legalább 5 év szolgálati idővel rendelkező - PEDAGÓGUSAI
1924-1948

Dr. Cseh József 1924-1944	ig.: 1930-1932
Dr. Csókási Béla 1926-1948	Dr. Maáczné
ig.: 1940-1948	Truszka Irén 1929-1941
Csősz Mária Katalin 1941-1948	Magyari Anna 1936-1941
Földváry Kálmán 1943-1948	Stefán Béla 1931-1936
ált.isk.: 1948-1957	Dr. Szász Lajosné
Dr. Hunya Sándor 1935-1942	Jancsek Ilona 1924-1929
Iványi Gergely 1944-1948	Walthier György 1932-1940
ált. isk. ig.: 1948-1950	ig.: 1932-1940
Koczkás Sándor 1924-1930	Zeleziny Olga 1926-1934
ig.: 1924-1930	
Dr. Maácz János 1929-1932	(Forrás: A római katolikus Szent Imre polgári fiúiskola évkönyvei)

A belterületi iskolák pedagógusainak tiszteletére avatott táblát Iványi László plébános, tb. kanonok áldotta meg

Ragyogj, ragyogj, csillagom! - II.

Májusi számunkban kezdtük el ismertető sorozatunkat az endródi, 1950-es évekbeli eseményekről. Előző cikkünk témáját azzal a kérdéssel zártuk, hogyan állhatott elő az a helyzet, hogy a falunak mintegy 40%-a nem szavazhatott az 1950. évi Tanács választáson? Természetesen voltak kiskorúak is nagy számban, nyilvánvalóan több ezren. De még mindig 1000-es számúnak tűnik a hiány. Ezt próbáljuk az alábbiakban boncolni, magyarázatot keresni rá. A kérdés nyitja az 1947. XXII. Törvénycikkben található, valamint az 1948-as kulákok megkülönböztetéséről szóló rendeletben.

Az egyik: Az 1947. évi XXII. Választójogi törvény olyan kiegészítéseket tartalmazott, amelyek visszalépést jelentettek a korábbiakhoz képest. Újabb kategóriákat fogalmaztak meg a választójogból való kizárára. A törvényi szűkítés mellett a végrehajtás során súlyos törvénytelenések is történtek. A törvény bővítette a választójogosultságuktól megfosztandók körét. A laikus összeíró szervek a törvényben megjelölt kategóriákon túlmenően is zártak ki szavazókat. Az ideiglenes névjegyzékekről szóló, 1947. augusztusi 14-i jelentés 466 853 kizárról tudósít. A jogfosztás ellen az állampolgárnak kellett fellebbeznie, és okmánnal bizonyítania, hogy a kizáró ok nem áll fenn.

A másik: 1948. június 26-án kormányrendelet jelent meg, amely kimondta, hogy a 15 katasztrális holdnál nagyobb és legalább 150 aranykorona jövedelemmel rendelkező gazdálkodók mezőgazdaság-fejlesztési hozzájárulást kötelesek fizetni. Elsősorban a középirtokos parasztság körében meglévő felháborodás hatására 1949 tavaszán a mezőgazdaság-fejlesztési adóra kötelezettek birtokhatárát 25 holdra, vagy 350 aranykorona jövedelemre emelték fel. Ez a birtok, ill. jövedelemhatár lett az alapja az ekkor kialakított kuláklistának is, amelynek azonban központosítva, csak az alapelveit állapították meg, de hogy ki került rá, annak megállapítását a községi párt- és tanácsvezetőkre bízták. Az osztályharc-elmélet miatt a kulákra a falun szükség volt, könnyen megtörtént, hogy helyét középparaszttal, vagy éppenséggel szegényparaszttal töltötték be.

Már is kiderült az a lehetőség a Kommunista Pártnak (MDP) nem tetsző réteg sanyargatására. A kulákot „reakciónak” tüntették fel, tehát megvonhatták tőle a választási jogot. Hogyan is tudhatta igazolni ellenkezőjét? Ha reklamált, esetleg még jól meg is verték. A „bűnt” a családtagok is örökölték. Nem ám csak azok, akik abban az időben hivatalosan estek bele ebbe a rétegbe, hanem azok is, akik a háború előtti vagyoni helyzetük szerint számítottak kuláknak. De ide soroltak sok kereskedőt, iparost, „spekuláns” néven. Tehát itt lehet rátalálni az „eltűnt” endródi választókra.

Ezt a réteget aztán kikiáltották minden baj okozójának, és a legsúlyosabb atrocitásoknak is kitétték őket. Földjük nagy részét elvették, és a megmaradt darabon 50%-kal többet kellett beszállítani, mint hasonló, de szerencsésebb földművesnek. Ezt nevezték „kulák adónak”. Egyes esetekben a legszélsőségsébb terheket rótták rájuk, amit természetesen nem tudtak teljesíteni, és akkor jött a padlás lesöprés, vagy onkolobzás, verés vagy börtön. Sok esetben se szó, se beszéd, kitétték a házukból, és mehettek lakni az ólba, vagy idegenbe, gyári munkásnak. De még ott sem volt nyugtuk, mert a helyi (endródi párt) vezető még oda is utánuk nyúlt, pl. a „kulákcsemetének” kellett fizetnie az apja adóját, nem tanulhatott tovább stb.

Az alábbiakban közlünk néhány eredeti dokumentum „gyöngyszemet”.

Szabó Béla

A hátralevő kulákok névét azért nem külön hozta ki mert a kulák...
hátralevőek és külön nem is érdemesítéi annyira őket hogy itt felolvas...
Dr. Csuh József javaslatát elfogadja és felkéri a tagokat is hogy...
sunk erre vonatkozólag határozatot.

Kulákokat szóra sem méltatják

Bankó István hozzászólásában a zugok hogyléte földi érdekl...
Kurilla Bálint A kulákok szabotálása a emzőgazdasági munkák...
előadja, hogy otthagyják a földjüket, jószágukat, és elmennék...
ba dolgozni.
Pelok elvtárs kérdést intéz, hogy a kulákoknak ki lehet adni...
munkakönyvet.
Tüth Mihály előadja, hogy ha a kulákok otthagyják a földet, akkor...
a jövővi beadásunk erre a területre is ki van vetve, akkor...
juk a tervet teljesíteni, nem lesz biztosítva a tervteljesítés...
különítik a helyzethez szói hozzá

Röghöz kellene őket kötni

szívósnak kell lenni...
Endrőd méltó legyen a régi endródi...
sek elé.
Földi Lajos a vb. elnökhelyettese válasszában előadja hogy a kulák...
as ősszel brigádba lettek beszeresve. J. ilyen kulák brigád volt...
va, de ezek munkát azért nem tudtak végezni mert vetőmagjuk nem...
télén pedig elhelyeszkedtek az iparban és a vállalatok meg nem...
őket.

Vetőmag nélkül vessenek! Az ipar ADJA KI őket!

Endrőd Községi Tanácsyb.
Sztálin ut 2. Telefon L.
Ny: Információ adás.
Előadó: Rakovitsné.
S zababattyáni Sertésenyésztő és Hízoló.
Sz a b a d b a t t y á n i.

Fenti tárgyban közlöm, hogy a nevezett kulák csemete, szüleinél a felsza-
badulás előtt 36 kh. földjűk vlt. jelenben 8 kh. van Endrőd Községi Tanács
listáján mint kulákok vannak nyilván tartva, szülei testvérei szintén kulá-
lások. Politikailag mint osztályellenes nem ma hivatkoztam. A nevezett Bar-
tos Margitára erkölcsileg semmi kifogást emelni nem tudunk, baráti körrel
amíg itthon tartózkodott kulákok vagy azok hozzá tartozói voltak. Mint kulá-
k népi demokráciánkkal nem ért egyet. Egyébként származásánál fogva mint
osztály ellenség nem megbízható.

Endrőd, 1954. február. 17.

Százával mentek az ilyen kártékony irások még 300 km-re is

Határozat.
A községi Tanácsülés határozatot...
a kulákokat haza fogjuk hozatni...
hajtóbi zottság még a holnap...
még intézkedni fog mert egy új...
szerint a vállalatok kötelesek...
egyéneket kiadni akikre mezőgazdasá-
munkában nélkülözhetetlenül szük...

A kulákot HAZA HOZATJÁK mint a kölcsön adott lovat

Katolikus oldal

JÚNIUSI ÜNNEPEK

1. szerda:	Szent Jusztinusz vértanú
2. csütörtök:	Szent Marcellinus és Péter vértanúk
3. péntek:	Lwanga Szent Károly és társai vértanúk
5. vasárnap:	Urunk mennybemenetele
6. hétfő:	Szent Norbert püspök
8. szerda:	Prágai Szent Ágnes
9. csütörtök:	Szent Efrém diakónus és egyháztanító
11. szombat:	Szent Barnabás apostol
12. vasárnap:	Pünkösdvasárnap
13. hétfő:	Pünkösdhétfő
15. szerda:	Árpád-házi Boldog Jolán szerzetesnő
19. vasárnap:	Szenháromság vasárnapja
21. kedd:	Gonzága Szent Alajos szerzetes
22. szerda:	Nolai Szt. Paulinus püspök, Morus Szent Tamás
24. péntek:	Keresztelő Szent János születése
26. vasárnap:	Úrnapja
27. hétfő:	Szent László király
28. kedd:	Szent Iréneusz püspök, vértanú
29. szerda:	Szent Péter és Pál apostolok
30. csütörtök:	A római Egyház első szent vértanúi

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

Ismét indítunk felnőtt hittan sorozatot, rövid katekizmus formában.

HITTAN FELNŐTTEKNEK I.

A hét szentség: 1. A keresztség szentsége

Milyen nevei vannak a beavatás első szentségének?

A legfontosabb név a baptisus (fürdő) a szentség központi cselekménye miatt: „baptisare” ugyanis annyit jelent, mint vízben „alámeríteni”. Akit megkeresztelnek, elmerül Krisztus halálában és föltámad vele együtt, mint „új teremtmény” (2Kor 5,17). Nevezik „az újjászületés és a Szentlélekben való megújulás fürdőjének” is (Tit 3,5), s „megvilágosodásnak”, mert a megkeresztelt a „világosság fia” lett (Ef 5,8).

Milyen előképei vannak a Keresztségnek az Ószövetségben?

Az Ószövetségben a Keresztségnek különféle előképei vannak: a víz, az élet és a halál forrása; Noé bárkája, mely a víz által ment meg; átkelés a Vörös-tengeren, mely megszabadítja Izraelt az egyiptomi rabszolgaságból; átkelés a Jordánon, mely bevezeti Izraelt az ígért földjére, amely az örök élet képe.

Ki teljesíti be ezeket az előképeket?

Jézus Krisztus, aki nyilvános élete kezdetén megkereszteltette magát Keresztelő Jánossal a Jordánban; átszúrt oldalából a kereszten vér és víz folyt ki, melyek a Keresztség és az Eucharisztia jelei; és föltámadása után ezt a küldetést bízta apostolaira: „Menjetek és tegyetek tanítványom-má minden népet, és kereszteljétek meg őket az Atyának és a Fiúnak és a Szentléleknek nevében” (Mt 28,19).

Mióta és kit keresztel meg az Egyház?

Az Egyház Pünkösöd napjától kezdve szolgálja ki a Keresztséget annak, aki hisz Jézus Krisztusban.

Mi a keresztelés lényegi szertartása?

E szentség lényegi szertartása a vízben való alámerítés vagy a víz fejrőntése, miközben segítségül hívják az Atyának és a Fiúnak és a Szentléleknek nevét.

Ki keresztelkedhet meg?

A Keresztség fölvétele minden még meg nem keresztelt személy számára lehetséges.

Miért keresztel az Egyház kisdedeket?

Mert az eredeti bűnrel születve szükségük van a Gonosz hatalmából való szabadulásra, s hogy átkerüljenek Isten fiai szabadságának országába.

JÚNIUSI MISEREND

Endrőd

Június 5. vasárnap: 8-kor és 19 órakor
Június 12-13, 19, és 26 án vasárnap: 10, 19 óra
Hétköznapokon (csütörtök kivételével) reggel fél 8-kor

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Csak szeptemberben!

Hunya

Június 5. vasárnap: 10 óra
Június 12-13, 19, és 26 án vasárnap: 8 óra
Kedden, elsőpénteken és szombaton este 6-kor
A szombat esti előesti mise vasárnapi mise

Gyoma

Vasárnap fél 12-kor, szerdánként este 7 óra
Kivétel június 26. (Úrnapja): 12 óra

Gyomai búcsú: június 18-án szombaton 10 órakor

- a búcsú főpapja Ondavay Tibor pp. prelátus, esperes, mezőtúri plébános

Hunyai búcsú: június 24-én szombaton 10 órakor

a búcsú főpapja Dr. Laurinyecz Mihály kanonok, orosházi plébános

Mik a Keresztség feltételei?

Az Egyház minden keresztelendőitől megkívánja a hit megvallását: felnőtt esetében személyesen tőle, kisgyermek esetében a szülőktől és az Egyháztól. A keresztapának vagy keresztanyának és az egész egyházi közösségnek sajátos felelőssége van a Keresztségre való fölkészítésben (katekumenátus) és a keresztségi kegyelem és a hit kibontakozásában.

Ki keresztelhet?

A keresztség fölszentelt szolgálai a püspök és a pap, a latin egyházban a diakónus is. Szükség esetén bárki keresztelhet, csak azt szándékolja tenni, amit az Egyház tesz. A keresztelő vizet önt a keresztelendő fejére és elmondja a szentháromságos keresztelő formulát: „Én megkeresztellek téged az Atyának és a Fiúnak és a Szentléleknek nevében.”

Szükséges-e a Keresztség az üdvösséghez?

A Keresztség szükséges az üdvösséghez mindazoknak, akiknek hirdették az evangéliumot, és lehetőségük van e szentség kérésére.

Lehet-e üdvözülni Keresztség nélkül?

Mivel Krisztus mindenki üdvösségéért meghalt, Keresztség nélkül is üdvözülhetnek mindazok, akik a hitért halnak meg (vérkereszttség), a katekumenok, és mindazok, akik a kegyelem indítására anélkül, hogy ismernék Krisztust és az Egyházat, őszintén keresik Istent, és törekszenek teljesíteni az Ő akaratát (vágykereszttség). Ami a Keresztség nélkül meghalt kisgyermekeket illeti, az Egyház liturgiájában Isten irgalmasságára bízta őket.

Melyek a Keresztség hatásai?

A Keresztség megbocsátja az eredeti bűnt, az összes személyes bűnöket és a bűnért járó büntetéseket; a megszentelő kegyelem által részesít a szentháromságos isteni életben; a megigazulás kegyelmével Krisztus és Egyháza tagjává tesz; részesít Krisztus papságában és megalapozza az összes keresztényekkel való közösséget; megadja a teológiai erényeket és a Szentlélek ajándékait. A megkeresztelt örökre Krisztushoz tartozik: meg van jelölve Krisztus eltörölhetetlen pecsétjével (karakter).

Mi a Keresztségben kapott keresztény név jelentősége?

A név fontos, mert Isten mindenkit név szerint, azaz a maga egyszerűségében ismer. A Keresztséggel a keresztény az Egyházban megkapja a saját nevét, lehetőleg egy szent nevét, hogy ő az életszentség példaképe legyen a megkereszteltnek, és közbenjárást biztosítson számára Istennél.

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Köszönet

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani minden kedves szülőnek, akik gyermeküket iskolánkba írták. Itt mondok köszönetet Bagi László úrnak is, hogy bemutatkozásunkat felvette, és a Videokronikában többször is leadta. Köszönet illeti meg a Hír6 internetes portált is, különösen Koloh Juditot és Cserenyecz Renánát. És természetesen hálás vagyok kollégáimnak és tanítványainknak is munkájukért, segítségükért.

Lukács László igazgató

Cseh Jánosné tanárnőnk a „Gyomaendrőd Város Nevelésügyéért” kitüntető oklevelet kapta. Gratulálunk neki!

Az osztálykirándulás

Egy szép pénteki napon, korán reggel összegyűltünk, hogy elinduljunk az osztálykirándulásra.

Hosszú út állt előttünk Visegrádig, de végül megérkeztünk. Ott sok érdekes játék és foglalkozás várt bennünket. Az egerészölyv röptetés után egy kis lovas bemutatónak lehettünk szemtanúi. Majd felmentünk a Salamon-toronyhoz, és lovagi tornát csodálhattunk meg. Sajnos indulni kellett, mert a szállás már várt bennünket. Minden gyereket szétosztottak a szobájába. A legjobb csak azután jött, az éjszakai kalandtúra. A szemünk megszokta a sötétséget, és a végére jól elfáradt minden gyerek. Másnap a Duna vizén hajózáztunk. Gyönyörű kilátás tárult elénk. A visegrádi vár szintén lenyűgöző volt. Jött mindenki kedvence, a bobozás. Olyan sokszor csúsztunk, hogy már nem is számoltuk a végén. De menni kellett haza, mert már vártak otthon.

Az egész osztály izgatott volt, hogy végre találkozassunk szüleinkkel.

a 4. osztály tanulói

Fizika bemutató

2011. május 17-én – már harmadik alkalommal – emlékeztek Öveges Józsefre iskolánk fizikát szerető tanulói. A kísérleteiről híres tudós tanár „útmutatásai” alapján a 7-8. osztályosok mutatták be kísérleteiket a fizika több területéről. Az érdeklődő szülők, kollégák, tanulók megismerkedhettek sok érdekes természeti jelenséggel és természeti törvénnyel. Láttunk táncoló szőlőszemet, üvegbe bújó tojást, lebegő lufit, üvegből felfújódó léggömböt. A látottak alapján van remény arra, hogy tanulóink megszeretik a fizikát, és érdeklődő, a természetet védő felnőttek lesznek.

Szervező és felkészítő tanár: Cseh Jánosné

London Bridge - országos döntő

2011. május 13-án pénteken rendezték meg a Műszaki Egyetemen a három fordulóból álló angol nyelvi verseny döntőjét. Kmetykó Csaba ötödikes tanuló 7., Szilágyi Melinda hetedikes tanuló 14. helyezést ért el. Minden egyes megmérettetésen nyelvtani kompetenciájuk magas szintjéről tettek tanúbizonyságot. Rendkívül szép eredményükhöz gratulálunk, nagyon büszkéek vagyunk rájuk.

Felkészítő tanár: Fasoláné Mucza Irén

Élményeink a nyíregyházi állatkertről

Május első hetében osztálykirándulást szerveztünk Nyíregyházára. Az elsős gyermekek már előző nap izgatottan készülődtek a nagy utazásra. Korán reggel gyülekeztünk a gyomai vasútállomáson. Nagy örömmel még a nap is verőfényesen sütött. Útközben kártyázással, társasjátékkal, zenehallgatással töltöttük el az időt. A gyerekek egy részének már a vonatkozás is nagy élményt nyújtott. Fél 11-kor megérkeztünk a vadasparkba. Testközelből láthattuk a legkülönfélébb állatokat. A Zöld Piramis óceánium látványa magával ragadott bennünket a tenger világának birodalmába. Karnyújtásnyira úszott tőlünk a cápa, rája, csikóhal, medúza, polip. Hűsítőként elfogyasztottunk egy gömb fagyit. Fáradtan és élményekben gazdagon tértünk haza.

Szabóné Vaszkó Éva és Fekécs Edit

Az atlétika verseny

2011. május 4-én atlétika versenyre ment néhány alsó tagozatos diák. Előtte nagy lelkesedéssel készültünk a megmérettetésre.

Nyolc óra körül indultunk. A verseny helyszínre az erdőszéli sportpályán volt. A kezdés előtt gondosan bemelegítettünk. Mindig más csoport versenyzett, addig játékra is bőven volt idő. Először távolugrottunk, majd rövidtávú futáson versenyztünk. A bizalmatlanság lezajlása után a 4x100 méteres váltó következett. Ez volt az utolsó versenyszám. Az eredményhirdetés zárta a versenyt. Sokalánkból az 1. és 2. helyezéstől lányokat. Bronzéremmel jutalmazták. Ezüstéremet egy negyedikes fiú, Nagy Balázs kapott.

A negyedikes osztályosokat pedig eredményes szereplésükért egy-egy ötössel jutalmazta a tanító néni.

Bere Boglárka 4.o.

Szentelek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

CAFASSO SZENT JÓZSEF pap

Ünnepe: június 23.

*Castelnuovo d'Asti, 1811. január 15.
+Torino, 1860. június 23.

Don Cafasso 1811. január 15-én született ugyanabban a faluban, mint Don Bosco, jámbor négygyermekes családban, a nővére, Marianna Boldog Allamano József édesanyja, aki rendalapítónak vált. Abban a korban élt, amikor Piemont számos problémával küzdött, ugyanakkor sok szent született, akik Krisztus és a szegények iránti szeretet révén kapcsolódtak egymáshoz: Isten kegyelme tudja, hogyan vesse el és gyarapítsa a szentség magjait. 1833 őszén pappá szentelték, képzésének kiegészítésére Torinóba ment.

sztítésére Torinóba ment.

Miután Don Cafasso belépett a torinói konviktusba, nem is hagyta el többé azt. A fiatal papok képzésének szentelte magát, morális teológiát tanított és sokat gyóntatott. A börtönökben sínylődő rabok között látott el papi szolgálatot, különös részvétet érzett Cafasso a fegyencek iránt; buzgón látogatta és papjaival is látogatatta őket. Az elítéltekről való gondoskodása miatt sokan az „akasztófák papja”-nak nevezték. Hatvannyolc halálraítéltet kísért el utolsó útján, és valamennyiüket olyan jól előkészítette a halálra, hogy nagy nyugalommal és Isten akarata iránti teljes megadással haltak meg. Tőle származik ez a csodálatos imádság: „Uram,

Istenem, már most teljes megadással és készséggel elfogadom a halál bármilyen fajtáját minden aggodalmával, szenvedésével és fájdalmával együtt úgy, amint neked tetszeni fog.”

A kezdetektől fogva segítette Don Boscót anyagilag és lelkileg, 1841 és 1860 között ő volt a lelkivezetője.

A seminarista Giuseppe Cafasso egy mondása eltörölhetetlen benyomást gyakorolt Bosco Szent Jánosra: „Aki pap lesz, az Úrnak adja magát, ezért semmi sem köti e világhoz, csak Isten nagyobb dicsősége és a lelkek üdvössége.” Így megértjük jelmondatát is: „Szentnek lenni, hogy a mennybe jussunk, és lehetőleg sokakat magunkkal vigyünk.”

1860. június 23-án hunyt el, 49 éves korában. A temetésén Don Bosco mondta a búcsúbeszédet, a kiváló papi élet példajaként állítva őt a többiek elé. Papok tanítója volt, keresett gyóntató és lelkivezető, a keresőknek utat mutatott, vigasztalta a haldoklókat, mindenki barátja volt.

1947. június 23-án XII. Pius pápa avatta szentté.

A papok évében XVI. Benedek pápa is beszélt a Don Cafasso és Don Bosco között fennálló lelki kapcsolatról.

„Bosco Szent János életének minden alapvető döntésében kikérte Don Cafasso tanácsát, de Cafasso sosem törekedett arra, hogy Don Boscót mint tanítványát kezelje és „saját képére formálja”. Don Bosco pedig sosem utánozta Don Cafassót; a kiváló papi erények modelljeként jellemezte, de a saját személyes hajlama és egyéni hivatása szerint. Ez volt a jele a lelkivezető bölcsességének és a tanítvány intelligenciájának. Don Cafasso tiszteletben tartotta Don Bosco személyiségét és segítette neki, hogy a maga számára értelmezze Isten akaratát.”

„Értékes lecke ez mindazok számára, akik a fiatal korosztály oktatásában és nevelésében vesznek részt, és emlékeztet bennünket arra, mennyire fontos az olyan lelkivezető az életünkben, aki segít megérteni, mit vár tőlünk Isten.”

ÖTVENÖT ÉVE SZERETETBEN, BÖLDOGAN...

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT....

azt ember szét ne válassza!

Ez teljesedett be SZAKÁLOS TIBOR és OLÁH MÁRIA életében. Ötvenöt évvel ezelőtt kötöttek házasságot az endrődi templomban.... és most ötvenöt év után is eljöttek, hogy halát adjanak Istennek azért, hogy megsegítette őket 55 éven át.

A plébános Lukács evangéliumából a tíz leprás történetére alapozta a hála gondolatát. A tíz meggyógyultból egy tért vissza Jézushoz megköszönni a gyógyulását – és ennek az egynek külön is kihangsúlyozta az Úr, hogy „Kelj föl, menj! Hited meggyógyított téged!” E halát adó párnak is volt mit megköszönnie az Úrnak. Vélük volt Isten gyógyító és megőrző kegyelme!

Isten segítse őket továbbra is!

XV. Rózsahegyi Napok

folytatás az 1. oldalról tanára. Fő kutatási területe az Oszmán Birodalom múltja, és a magyar-török kapcsolódások történelme. Munkáját Törökországban és Ausztriában is végzi. Az egyetemi hallgatók kedvelt és nagyra becsült tanára, aki nem mellesleg 4 fiú édesapja.

...
Átadom a szót Benke Győzőnének aki 50 évvel ezelőtti iskolás emlékeit idézi fel néhány gondolat erejéig.

(Beszéde alább olvasható)

50 évvel ezelőtt kezdődött el az oktatás itt, az endrődi ligetben.

Engedjék meg, hogy néhány mondatban felidézsem ennek a történetét.

Az iskolát 1943-ban kezdték el építeni lakossági és egyházi adományokból bentlakásos népfőiskola működtetése céljából.

Még csak a falak álltak, amikor 1944 nyarán közbejött a háború, és az építkezés abamaradt.

15 évig állt ebben az állapotban az épület, amikor a megyei tanács állami finanszírozásból befejezte az építkezést.

1960-ban átadták a 4 tantermes iskolát,

amelyben a 7., 8. osztályos tanulók kaptak helyet. Ez volt az első iskolaépület itt az endrődi ligetben.

Az évek során sok változás, átszervezés történt, végül 4 alsó tagozatos osztály és 2 irodahelyiség volt benne. 2005-ben pályázati forrásból felújítottuk, korszerű szaktantermeket alakítottunk ki, így jelenleg ez a rész az épületegyüttes legkedveltebb része.

A belterületi iskolák történetéről bővebb tájékoztatást hallhatnak vendégeink Ladányi Gáborné, iskolánk előző igazgatója előadásában.

Iskolánk tanulói névadónkra emlékeznek. Csüllög Zsófia, Munkácsi Richárd, Hegedüs Zoé, Vaszkó Áron. Felkészítőjük: Komóczi Attiláné

Énekel: Kéri Éva, Vári Edina, Varga Rita, Pádár Bettina, Bélteki Renáta, Forgács Genovéva.

Az énekesek felkészítője: Nagy Ildikó.

Rózsahegyi Kálmán életéről egy filmet készített Giricz László, állandó előadónk, ami a délelőtti program részeként megtekinthető.

Márton Gábor, iskolánk egykori tanítója írt egy könyvet Rózsahegyi Kálmánról, ami 1997-ben jelent meg. A könyv hamar elfogyott, évek óta kézzel kézre adjuk a meglévő példányokat. Több évi tervezgetés után végre sikerült újra kiadni, a rendezvényen bemutatjuk, és itt az iskolában meg is lehet vásárolni, ajánlom mindenkinek a figyelmébe.

2001 óta áll az iskola bejáratánál Rózsahegyi Kálmán mellszobra, Mihály Bernadett alkotása.

Felkérem László Zoltán és Nemes Zita 8. osztályos tanulókat, helyezték el a megemlékezés koszorúját a szobor talapzatánál.

Kedves Vendégek, Kedves Gyerekek!

Reményeink szerint az elkövetkező napok programjai erősítik az iskola közösségét, az együtté tartozás érzését, elősegítik az iskola által felvállalt értékek közvetítését.

Hozzájárulnak a körülöttünk lévő világ megismeréséhez, és az abban való eligazodáshoz. Őszintén remélem, hogy mindenki talál kedvére való programot, és kellemesen, hasznosan tölti el a következő 2 napot.

Farkas Zoltánné igazgató

Köszöntő Rózsahegyi Kálmán halálának és Iskolánk 50. évfordulójának alkalmából a megjelenteknek:

Szeretettel és tisztelettel köszöntöm a ma itt egybe gyűlteket, igazgatónőt, tanárokat, diáktársakat, vendégeket. Török Magdi /Baba/ vagyok, s meghatottan állok itt előttetek...

Fél évszázada hogy, birtokba vettük e csodálatosan szép új modern iskolát, és innen ballagtunk el 50 éve a nagybetűs ÉLET-be! – Mi, kik mára már „Öregdiákok” lettünk...

Tisztelet, megbecsülés övezte tanárainkat, szüleinket és egymást, voltak persze diákcsíny-tevéseink, mint minden egészséges gyerekek...

Ha ma belegendolok, elszorul a szívem, mekkorát változott fél évszázad alatt az élet, a világunk... Minden tisztelem és nagybecsülésem a mai tanároknak, akik elhivatottságból próbálják a gyermekeknek átadni a tudást és a közösség összetartó erejének fontosságát. Összehasonlítom gyermekeink, unokáink diákveit a mienkkel és a változás szembetűnő...

A rohamos fejlődés sok csodát adott nekik, de az igazi játék örömet, a családi fészkek melegét, az iskola összetartó erejét, barátságokat nem látom olyannak, mint mikor mi voltunk gyerekek. Sokszor nosztalgizom.

Ha vissza lehetne forgatni az idő kerekét, szívesen megmutatnám unokámnak – gondolom ezzel Ti is így vagytok –, hogy milyen csodálatos játék volt a Körös partján bogarászni, szánkózni az ártérben, csúszkálni a Holt Körös jegén, a ligeti pályán focizni, vagy a Kisszabóban pecázni, fürödni... és sorolhatnám.

Mi még igazán tudtunk játszani és örülni, szerettünk olvasni, hisz rengeteg érdekességet tudhattunk meg a könyvekből.

Különös, de soha sem unatkoztunk...

Ha szüleink korholták, s azt mondták: „bezzeg az én időmben...” azt nagyon nem szeretjük, pedig időnként én is rajtakapom magam, hogy belekezek... majd elnevetem...

Szorgalomra, tisztességre neveltek az iskolában e falak között, s otthon is. Ezt mi öreg diákok egy életre megjegyeztük. Próbáltunk példával elől járni tisztességből, munkából jelesre vizsgázni, s amit tudtunk továbbadni utódainknak!

Mikor 17 évesen elhagytam a szülői házat, eszembe jutott a ballagáson a Borbély Sándor igazgató bácsitól jó tanácsként kapott útravaló.

Szüleimtől is a tarsolyomba a tisztességet, szeretetet, embertársaim megbecsülését vittem az utamra.

Az Élet maga az utazás, melyben nem a megérkezés, hanem az út a fontos, ennek felismeréséhez sajnos kissé meg kell öregednünk...

Azzal engedtek utamra, hogy álljam meg a helyem, bárhová is vet a sorsom.

Az Élet mindig sok próbatétel elé állítja az embert. Azt, hogy hogyan álljunk meg a helyünket, s hogy vizsgálunk az Élet iskolájában, és csak később jerül ki!

Ha kiálljuk a próbákat, akkor emelt fővel állhatunk tisztelegve mindenki által szeretett Iskolánk, s Névadója előtt, aki a szép magyar beszéd apostola volt, megállta a helyét a MAGYAR NEMZETI SZÍNHÁZBAN is, nem is akárhogyan, hiszen olyan Tiborc, mint Ő, soha többé nem volt színház színpadán... Eljöttünk, hogy lerójuk hálánkat a még élő tanárainknak, és tisztelettel adózunk a már elköltözöttek emlékének.

Eljöttünk, hogy újra megismerjük egymást! – mi, akik elsőként ballagtunk ebből a csodálatosan szép modern, gyönyörű környezetben lévő iskolából.

Eljöttünk, mert az ÉLET-ben a gyökerek a legfontosabbak. Mi jó alapokat kaptunk itt ebben az iskolában tanárainktól, s otthon drága jó szüleinktől.

Azt gondolom nekünk, öregdiákoknak a gyökereink jó talajba mélyen nyugszanak.

Szüleink – elhunyt tanáraink biztos nagyon büszkék lennének ránk, ha itt állhatnának velünk együtt és örülhetnének egymásnak.

Tisztelettel adózunk a már elköltözött diák-játszótársaink emlékének, Ők is velünk vannak, biztos fentről látják, hogy így együtt, boldogan ünnepelünk.

Ha végignézek magunkon, az elmúlt 50 évben alig változtunk valamit... vagy mégis? – nem hiszem, akik erről a szent helyről származnak, itt születtek, éltek családjaikkal, egy életre magukkal vitték ennek a helynek a szellemét, amit itt megtanultak. Endrődnek varázslatos légköre van, ami az életemet át- meg átlengte, s teszi ezt mind a mai napig is...

Az Élet sokunkat szanaszét szórt, de a gyökereinket megőrizték, ha emlékezni kezdünk, mindig – és egyre jobban – a szülőfalunkba térünk haza.

Mikor a meghívó levelet kézhez kaptam le kellett ülnöm, és remegő kézzel bontogatva az elmúlt életem köszönt vissza. Annyi emlék, élmény rohant meg, hogy a torkomba gombóc költözött.

Gondolom, Ti is így vagytok ezzel, hiszen minden embernek az Anya, az anyaféle adja az életet és azt a szeretetet, amit soha, míg élünk nem feledhetünk...

Becsüljük meg, mert nagyon szerencsések vagyunk!!!

Szeretném azzal befejezni kicsit hosszúra sikerült mondókámat, hogy kimondhatatlanul örülök NEKTEK, s annak is, hogy itt lehetek, köszönöm és hálám érte MINDAZOKNAK, akik ezt lehetővé tették, hogy mi 50 évvel ezelőtt innen elballagott öreg diákok most itt együtt lehetünk.

KÖSZÖNÖM, hogy meghallgattatok.

Endrőd, 2011. május 13.

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

Trianon után megváltozott Endrőd gazdasági és kulturális képe

Egy éve szabadon emlékezhetünk meg a trianoni tragédiáról, mert június 4-ét a Trianoni békediktátum napját emléknapra nyilvánították.

A 20. századot hazánk történelmében csupa fekete betűvel kellene megírni, hiszen a gyász évei mindig vissza-visszatértek ebbe a századba. A 19. században elindult óriási fejlődési folyamat Endrődön is éreztette hatását, hiszen a gazdálkodási struktúra, a technikai újítások és a falu képének megváltozása az endrődi parasztpolgár kialakulását jelezte. Ebben az időszakban épültek a módos parasztporták impozáns házai, a malmok és más ipari épületek. Majd a 20. századba lépve, az első világháború szomorú vége derékba törte ezt a fejlődést. A békediktátum döntése alapján Magyarország elveszítette területének csaknem 70%-át. Az összetörpült vidék már nem volt képes sem gazdaságilag, sem morálisan egészségesen működni. Endrőd és a békési térség szempontjából is gyökeres változásokat okozott az elcsatolás. Az addig centrum helyzetű körös vidék peremterületre szorult és az országhatárokon kívülre rekedt vidékek hermetikusan elzáródtak az anyaországtól. Endrőd esetében mind gazdasági, mind kulturális és vallási téren beszűkülést jelentett. A Nagyváradi Egyházmegye legszélsebb bástyáját jelentő Endrőd más egyházmegyéhez került. A korábbi kulturális és gazdasági kapcsolatok megszűntek.

A térségünk a határmódosítás előtt a nagyváradi térséghez tartozott. Ha Gyomán felültek nagyanyaink a vonatra egészen Nagyváradig utazhattak, sőt arra is sikerült adatokat gyűjteni, hogy termékeikkel kijártak a váradra és gyakran voltak vendégei a Félix fürdőnek. Ugyanúgy a Várad környéki gazdálkodók áruik megjelentek az endrődi vásárban is. Tehát a korábbi időszakban élénk gazdasági mozgás volt térségünk és a Partium települései között. Az endrődi vásár jelentőségére is fel kell hívni a figyelmet, ugyanis fontos árucserre pontja volt az erdélyi állatkereskedelemnek. Az olcsó lábasjóságok nagy része az endrődi vásárban talált gazdát, majd innen hajtották lábon a Felvidékre és a nyugat-

Nagyváradi Szent László székesegyház

európai vásárookra.

A vallási élet szempontjából is nagy törést jelentett a határmódosítás. Az endrődi katolikusok az erdélyi búcsúba és szakrális központokba zarándokoltak el. Máriaradna, Csíksomlyó voltak az elsődleges zarándok célpontok. Az egyházmegyén belül Endrődöt nevezték a nagyváradi egyházmegye gyöngyszemének. Igen sok pap került Endrődről magas tisztségbe Váradra. A buzgó hitéletéről híres Endrőd méltán viselte kitüntetett helyét az egyházmegyén belül.

Összefoglalva láthatjuk, hogy a Trianoni határmódosítás előtt falunk élén kapcsolatot ápolta a Partium településeivel, elsősorban Nagyváradal. Hamarosan megnyílhat a határ újra hiszen Románia felvételével az Európai Unióba a két ország közötti elválasztó vonal is jelképpé válik. A lehetőség, hogy újra felismerjük a korábbi lehetőségeket, melyek Békés megye és a Partium vidékének kapcsolatából ered segít feledtetni azt a példátlan tettet mellyel gátat vontak a több száz éves hagyományok közé. Ebben a szempontból Gyomaendrődnek (Endrődnek) is nagy lehetőségei vannak, csupán értékelnünk kellene azokat a pontokat, melyek történelmünk során összekötöttek bennünket. Ennek szellemében emlékezünk június 4-én az endrődi katolikus templomban és 5-én a református templomban a Trianoni emléknapra.

A nagyváradi híres kanonoksr

Gyoma néprajza

Rövidítve: Cs. Szabó István

„Egy nyughatatlan cselekvő ember” - Papp Zsigmond önéletrajza I.

Miután éppen napjainkban zajlik Papp Zsigmond hagyatéka körüli méltatlan egyezkedés, úgy döntöttem, hogy önéletrajzának birtokában lévő másolatából közreadok a Tisztelt Olvasóknak részleteket okolásul. Számos ismert, tanulság van benne a korabeli gyomai 19. sz. végi - 1950-es évekig - parasztpolgári életéről, a közösségért önzetlenül cselekvő ember s emberek életéről (önzetlen, azaz mindenféle díjazás nélkül a közösségi érdekekért munkálkodó).

Születtem Gyomán 1888. év június 25-én Rákóczi út 30. sz. alatti házban. Szülőházam egyszerű nádas 2 szoba-konyhás alföldi parasztház volt. A ház végénél kint az utcán volt egy rendkívül nagy jegenye nyárfa, de már akkor is nagyon öreg volt töredező ágakkal. Bármerre jártunk a közösségben, minden felől lehetett látni, olyan magos volt. A legrégebb idő, amire gyermekként visszaemlékszek, 1890-es évek eleje. 1891. januárban elég sok hó volt. Csapó János anyai nagyapám akkor a Rákóczi utca 16. sz. alatti házzal szemben lakott, nagyanyámmal együtt, mint Csapó Mihály nagybátyám örököse (Szaniszlai Zsuzsanna feleségével házasságuk gyermektelen maradt). Ezt a házat Csapó Mihály később a ref. egyházra hagyta iskola céljára (sokáig az is volt, míg az 1990-es években magánszemély vette meg, aki az adományozást megörökítő márványtáblát leszerelte).

Miután nagyapámék gondozták az öregeket, mint gyermek e háznál sokat tartózkodtam. Ez évben halt meg Csapó Mihály „ides bácsi” (Gyomán így neveztük a szülőket, nagyszülők fitestvéreit, a nőket pedig „ides néninek”), erre világosan emlékszem. Amikor a koporsót a gyászokocsira tették s megindultak a temetőbe, mint gyerek a kocsi után szaladtam, de nem jutottam messzire, mert roppant nagy hó volt, s a hóból hányt gát meghaladta az én magasságomat és elakadtam. Egy idős bejáróasszony, Zsófi néni fogott el, s vissza vitt a lakásba. Még arra is emlékszek, hogy aznap este nagy halotti tor volt. Nagyszámú rokonság volt jelen. Nagyapámon kívül még 18 örökös volt, ez ugyan már később felnőtt korban tudtam meg. Nagy vacsora volt. Apám, idősebb Papp Zsigmond állandóan hordta a bort, még akkor sok bor termelt Gyomán, még akkor a filoxera ismeretlen volt itten. Ettek, ittak s vitatkoztak az örökségen. Közben megállapodás is történt, mert írásokat is csináltak és aláírták. Visszaemlékszek az elhunyt ides bácsira is, közepes magasságú, igen sovány határozott, parancsoló modorban beszélő ember volt.

A községnél mint bíró, az egyháznál mint kurátor több ciklusban is szerepelt, de még a megyénél is ismerték. E háznál későbbet is sokat tartózkodtam, tán többször voltam itt, mint otthon. Szép nagy szobák voltak s szerettünk ott lenni. „Idesnéni” meg már még jobban emlékszek, ki több évvel túlélte férjét, „idesbácsit” sőt még a halálára is emlékszek. Mint beteges öregasszony tolószékben ült egész nap. Az egyik szép napos délelőttön az ebédlőben voltunk, mint rendesen, itt voltunk legtöbbit, mert ez volt a legtágasabb szoba. Nagyanyám tésztát gyúrt. „Mit főzöl, Lidia” kérdezte idesnéni, „túrós tésztát” felelte nagyanyám „Jó! De nekem csipegetett galuskával főzzél, most még alszok egy keveset, mert olyan álmos vagyok, ha megfőtt majd keltsél fel.” Idesnéni el is aludt hamarosan. Mikor az ebéd elkészült a nagy asztalra lett tálalva. Idesnéniék

nagyanyám tett egy tányérba és oda ment hozzá; „Na! Ides, ébredjen fel, itt van az ebéd s ebédeljen meg, „míg el nem hűl”. De bizony idesnéni nem mozdult, a kezit megérintette nagyamama, akkor vette észre, hogy halott. Elaludt örökre. Azóta sem láttam olyan szép halált, csak elaludt.. ült a karosszékben, ölbe tett kezekkel aludt szépen. A bal kezefején egy nagy véraláfutásos kék folt volt, feltűnően meglátszott. Ennek pedig a története a következő volt; Az öcsém igen élénk gyerek volt (Papp László), ő is itt tartózkodott legtöbbit. Egy alkalommal reggeliztünk. Volt egy szép porcelán csupor, sárgarígó volt ráfestve, ezt ő mindig magának követelte, ez alkalommal is hozzákapott, és a tej kiömlött, a csupor pedig eltört. Öcsém látta, hogy baj van, az idesnéni ölébe menekült. Nagymama Lacit mindenképpen meg akarta verni.

Az ütés véletlenül idesnéni kezét érte, amint az öcsémet védte volna. Nagy kék folt lett az ütés helyin, amely aztán nem gyógyult meg, mindig meglátszott még halála napján is. Miután idesnéni halála után a ház iskola céljára az egyházé lett, nagyapám megvásárolta a vele szemben lévő 16. sz. házat, édesapám meg a mellette lévő 14-es számú házat. Ezen házak még most is tulajdonunkban vannak. Így aztán a két család egymás mellett lakott. Hatan voltunk testvérek, de csak én és Laci öcsém maradtunk életben, a többiek kicsi korukban torokgyíkban haltak el. Akkoriban rengeteg gyerek meghalt ebben a betegségben. Én is már kísérleti nyúl lettem szárván, házi orvosunk Dr. Eisler Vilmos, késsel vágta fel a torkomat, azzal a tudattal, hogy vagy sikerül vagy nem. Sikerült, megmaradtam!, az orvos egész életemben figyelemmel volt reám. Én is hálával gondoltam mindég reá.

Nagyapámat nagyon szerettem, azért én többnyire ott is tartózkodtam nála. Nyáron mindég vele voltam a tanyán. Kanászokodtam. Fizetésem volt egy pár bocskor, egy karikás ustor, egy kivarrt bekecs. Az öcsém kanászokodásra nem volt kapható. Bár neki is meg lett ígérve minden. Elvben el is lett határozva, hogy váltjuk egymást, de Laci nem volt hajlandó. Történt egy délután s ebből vita támadt – nagyapám is bekapcsolódott a vitába, a Laci parancsot kapott, hogy eressze ki a disznókat legelni, de ő kijelentette, hogy nem. Még azt is hozzátette, hogy a „szentnek sem!” - ez volt a szava járása - nem ereszti. Nagyapám a visszafelcseléstől nagyon megharagudott, elővett egy ostort, hogy Lacit megveri. De ez futásnak eredt! Nagyapám utána, közben a felkötött gatyaszára (nyáron fehér kendervászon bő gatyába, ingben jártak) leoldódott, megbotlott, elesett ... Rendesnél magasabb, 100 kg körüli súlyú ember volt, s nagyon megütötte magát. Laci öcsém mikor ezt meglátta, gondolta ennek fele se tréfa, Gyomának vette az irányt. Hat-hét éves lehetett ekkor. A tanya meg úgy 10-11 km-re lehetett a községtől. Nagyapámnak súlyosabb baja nem lett, csak a lábát fájálta sokáig.

Estefelé nagyapám felküldött a pallásra kigalambokért, lement a nap, mire a vacsora megfőtt. Megvacsoráztunk. Vacsora után mindjárt lefeküdtem. Még nem aludtam, mikor elmulóan hallom: „nagyapám”, ez többször ismétlődött a tanya megettí tengeriből. Az öcsém hangja volt. Nagyapám is meghallotta; „Mit akarsz, fijam?” kérdezte tőle, „bemennék”, „hát csak gyere” volt a válasz. Ez a párbeszéd folyt egy darabig, a vége csak az lett, hogy öcsém bejött a tanyába. A tanyától kb. 6 km-re volt egy nagyobb tanyacsoport, ahol sok kutya volt. Ezek zavarták vissza, meg már nagyon éhes is volt. Nyugodtan megvacsoráztunk. Vacsora után egy váratlan pillanatban nagyapám megkapta a kabátjánál fogva, a nála lévő szíjjal jól megrakta. Aztán ment nagy sirások között aludni. Többet nem kapott ki, de én még szidást se kaptam tőle soha. Nagyon jó ember volt. Kellemesen el lehetett véle társalogni, fiataliságról a múlttól.” (Zárójelben a közreadó magyarázatai)

HELYREIGAZÍTÁS

Az előző számunk írásának címe helyesen: „Nyílt levél, avagy gondolatok a gyomai Papp Zsigmond-hagyaték sorsáról” és nem „nagy gondolatok”, ahogy az tévesen megjelent.

A cikkben, fölülről számított harmadik bekezdés harmadik sorában nem „Munkácsi László és Futó Ilona özvegye”, hanem „Munkácsy László Futó Ilona özvegye”.

A Szerző és az olvasók szíves elnézését kérjük.

Közreadja:
Cs. Szabó István

SPORT

Labdarúgó hírek a Megyei I. osztályból

A Gyomaendrődi FC labdarúgói folytatták szereplésüket a Megyei I. osztályú labdarúgó-bajnokság tavaszi szezonjában. Az ebben a hónapban lejátszott mérkőzések idegenbeli sikereket hoztak, így sikerült javítani a csapatnak a tavaszi mérlegén, de a hátralévő mérkőzések még nagy csatát ígérnek a biztos Megyei I. osztályú tagság megtartása érdekében. Lejátszotta a csapat a kedvezőtlen időjárás miatt a tavaszi első fordulóból elhalasztott mérkőzését a Szeghalom ellen is. Játszottunk zártkapus mérkőzést is a MÁV ellen, ugyanis rendbontás miatt egy mérkőzéses eltiltást kaptak a megyei szövetségtől. Következik a bajnokság véghajrája, ahol még néhány mérkőzés várhat csapatunkra, a biztos bennmaradás érdekében.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2011. 04. 30. Gyomaendrődi FC – Szeghalmi FC 0 : 1
Ifi.: 2 : 0 G.: Dávid I., Csapó Zs.

A középiskolai ballagások miatt e héten szünetet terveztek a bajnokságban, ezzel szemben a kora márciusi időjárás nem tette lehetővé a 17. forduló lejátszását, így az akkori mérkőzések kerültek megrendezésre ezen a hétvégén. A jó erőkből álló vendégek ellen izgalmas, élvezetes játékot hozott az első félidő. Helyzetek adódtak mindkét oldalon, de azok ki is maradtak, így az első félidő döntetlennel zárult. A második félidő közepére csapatunk elfáradt, nem bírta a vendégek által diktált tempót, csak a védekezésre összpontosított. Sajnos a vendégek főlénye a mérkőzés legvégén góllá érett, így győztesen hagyták el a játéktérrel. A mérkőzést hünen tükrözi a hazai edző véleménye: „A hetvenedik percben leesett a lánc a bicikliről, a Szeghalom örökhajtóssal volt, be is daráltak egyet.”

2011. 05. 08. Bcs. MÁV SE – Gyomaendrődi FC 1 : 2
G.: Tanács Z., Molnár T.
Ifi.: 2 : 0 G.: Bukva T., Csapó Zs.

Rendkívül jól indult a mérkőzés, hiszen már az első percben megszereztük a vezetést a nagyon fontos találkozón. A vezetés tudatában visszább állt csapatunk, hagytuk az ellenfelet kibontakozni. A nagy óvatosság megbosszulta magát, hiszen egy bal oldali beadást egyik védőnk levett a hazai csatárnak, aki azonnal kiegyenlítette a mérkőzés állását. Sőt 1 perccel később jöhetett volna már a vezető hazai találat is, de kapusunk szép mozdulattal hátrított. A 20. percben újra támadásba lendültünk, amelynek végeredménye újabb gól, és ismét vezettünk. A második játékrészben mindent elkövetett a hazai csapat az egyenlítés érdekében, de kapusunk bravúrok sorozatát bemutatva bámulatosakat védett, így nagyban hozzájárult győzelmünkhöz. A hazai csapat 2-3 perccel alakított ki helyzeteket, mi pedig csak a kontrákban bizhattunk. További találat nem született a mérkőzésen, így az első félidő elején kialakult eredmény maradt a végéig, azaz idegenben szereztünk győzelmet.

2011. 05. 14. SZABADNAP

A Megyei I. osztályú labdarúgó-bajnokság tizenöt csapattal indult a 2010-11. évadban, ezért minden csapat egy alkalommal szabadnapos a bajnokságban.

2011. 05. 22. Füzesgyarmati SK – Gyomaendrődi FC 1 : 2
G.: Toldi B., Werle T.
Ifi.: 1 : 2 G.: Csapó Zs., Gábor V.

Az első játékrészben leginkább a keménység dominált a mérkőzésen. Helyzetek maradtak ki mindkét oldalon, de ebben a hazaiak voltak főlényben a mi szerencsénk. A félidőre így 0-0-lal mehettek a csapatok, igazán egyik fél sem szolgált rá a vezetésre. A második félidőben mindkét csapat nyerni akart, több helyzetet láthattunk, és nem melleleg 3 gólt. A hazaiak szerezték meg a vezetést, a védőink közül kilépő csatár kapusunk mellett lőtt a kapuba. Ezután jobban erőltettük a támadásokat, így fennállt a veszélye a második hazai találatnak is, ám ez végül elmaradt. A mérkőzés vége felé elfáradt a Füzesgyarmati, a mi kontráink egyre veszélyesebbek lettek. Az erőfeszítések után a 80. percben egyenlítettünk, majd 5 perccel később a győztes gólt is sikerült megszerezni a Gyomaendrődi FC csapatának. A végjátékban mutatott szervezettebb játéknak köszönhetően sikerült ismét idegenben győzni a csapatnak.

Magyar Kupa eredmények:

2011. 04. 13. Szarvasi FC II. – Gyomaendrődi FC 1 : 4
G.: Csapó Zs., Farkasinszki L., Werle T.(2)

A második félidőben rúgott gólokkal magabiztosan nyertük meg a mérkőzést, és jutottunk tovább az alacsonyabb osztályú ellenféllel szemben.

2011. 05. 04. Gyomaendrődi FC – Szarvasi FC 2 : 5
G.: Toldi B., Werle T.

Az NB-III- as csapat második félidei meggyőző játékával megérdemelten győzött és jutott tovább a kupában.

További sikeres szereplést kívánunk labdarúgóinknak!

Fülöp Zoltán

20 éve történt

A Barátság SE életéből III.

A 90-es évek elején, a Rendszerváltást követő években városunk lakosságának életében jelentős változások mentek végbe. Sorra szüntek meg a TSZ-ek, könnyűipari üzemeink felszámolás alatt álltak, ezáltal a munkahelyek sorra szüntek meg, vagy előnyüdjiba küldték a munkaképes embereket. Közéleti vagy kulturális programok alig voltak. Ilyen körülmények között a Barátság SE megalakulása üde színfolt volt városunk életében. Hisz mindenki, aki a jó közösség kialakulását szorgalmazta az a sajátját adta, annak érdekében hogy labdarúgó csapatunk jó közösséget alkosson, és jó szerepeljen a bajnokságban, ezáltal egy nagy közösség alakulhasson ki.

A csapat összetartó erejét ösztönözte az olaszországi túra is. Szeptember 19-én sok szimpatizáns is Bolognába tartott a csapattal. Életre szóló élményt jelentett ez mindenkinek. A túra megvalósulásához nagyon sok anyagi segítséget kaptunk Németh Dezsőtől, de köszönet járt Katona Imrénének is, aki önköltségi áron vállalta el saját buszával az utaztatást. A volt ENCI-busz igazán nagy népszerűségnek örvendett Bolognában, hisz nem csak a bődönkék színe miatt, hanem Bologna szűk utcáin való közlekedés is nagy feltűnést keltett, mert ott nem volt szokás ilyen járművel közlekedni. Főleg nem úgy, hogy mikor nem fért a busz a kukáktól, akkor két ember leugrott, arrébb pakolta a kukákat, hogy a busz ne tartsa fel a forgalmat, és tovább haladhasson. Az ilyen látványok az olaszok részéről „hurra hangulat” volt, és tapsot kaptunk az utca embereitől, hisz találékonyaságunk mosolyra fakasztotta őket.

Castiglione csapatával játszottunk egy barátságos mérkőzést a túra alkalmával, ami 1-1-es eredménnyel zárult. Az igazi élmény a Bologna csapatának edzése volt, ahol 300 néző kíváncsiskodott, és ez rendszeres volt, valamint a Messina elleni bajnoki mérkőzés, amit ingyen megtekinthettünk. Az olasz vendégserenget abból is adódott, hogy világválogatottunk, Détári Lajos akkor a Bologna csapatának ünnepezt sztárja volt.

Oggi in tribuna tifo speciale per l'asso ungherese

Bologna — Ieri mattina quando è arrivato a Castelbologno Detari è stato accolto da una cinquantina di tifosi ungheresi in festa. Oggi il gruppo sarà al Dall'Arca per applaudirlo. Detari ha assicurato che farà una grande partita anche per i suoi connazionali.

Az olaszországi kirándulás után folytatódott a csapat bajnoki szereplése, a megyei III. bajnokságban. Nem egyenletes teljesítménnyel, de a csapat gyűjtögette a bajnoki pontokat. Sok sérülés is zavarta a csapat igazi kialakulását, de volt egy-két játékosnál rossz hozzáállás is. A legneveltségesebb bajnoki mérkőzésünk dobhentett rá mindenkit arra, hogy a rapszodikus teljesítménnyel nem sikerül a feljutás a megye II. osztályba. PL: Okány-Barátság SE 2-1 G: Palercsik.

A vereség azért volt fájóan neveltségese, mert a hazai csapatra kellett várni harminc perccel, azért hogy időn belül elkezdődhessen a bajnoki mérkőzés, hisz nem volt meg a csapatuk létszáma. Majd a játékvezető és a mi legnagyobb megrökönyödésünkre a közeli kocsmából sikerült nekik három embert elővarázsolni.

A téli alapozást 1992. január 20-án kezdte el a csapat. Voltak játékosok, akik befejezték a labdarúgást, de voltak újonnan érkezők: Pataki, Kocsis, Forgács, Nagy S. A vezetőskép és a csapat előtt a cél a feljutás volt. Nem indult jól a tavaszi bajnoki rajt, de a Csárdaszállás-Barátság SE 2-3-as mérkőzésen összeállt a csapat, ugyanis 2-0-ás hazai vezetést fordítottunk meg az utolsó húsz percben 3-2-re. Mivel erős volt a játékos keretünk, cserékkel sohasem gyengült a csapat. Az egyik taktikai erősségünk az eredményességben ez volt. A jó cserékkel rendre sikerült lendületet kapnia a csapatnak.

POSTÁNKBÓL

Olvasóink írják...

Tisztelt Gyomaendrödi Városunk Szerkesztősége!

Szeretnék köszönetet mondani, hogy részt vehettem ezen a háromnapos ünnepségsorozaton, úgy mint a Ligeti Iskola 50 évvel ezelőtt elballagott egyik első diákja.

Csodálatos élmény volt minden program, magas színvonalú, mely érzéseket váltott ki bennem, visszaköszönt minden pillanatban valamilyen formában a gyermekkorom, a szüleim és az iskolám tanárainak tanítása-nevelése...

Most értettem igazán meg, hogy ha nemes mag jó talajba hull és győ-

keret ereszt, az egy életre szól! A gyökereim endrődiek, s míg élek nem feledem, büszke vagyok rá...

Fáradhatatlanul vettünk részt a programokon a párommal - aki általam endrődivé vált már 46 évi házasság után.

Boldog vagyok, hogy ott lehettem, megköszöntem már Farkas Zoltáné né igazgató asszonynak, volt osztálytársamnak, Gellainé Kurilla Marikának és akinek tudtam szóban és írásban, de szeretném még a tisztelendő atyának is megköszönni a szép megemlékezést a tanárokról, és az áldását a táblaavatón, azt gondolom, hogy Endrődön a gyermekek oktatása-nevelése igazán jó kezekben van ma is, nemcsak az „én időmben”.

A családnak is nagyon nagy szerepe van ebben, én tudom, hogy szegények voltunk, de emberség-tisztesség egymás becsülése volt a legfontosabb a szüleimnek édesapám: Török Sándor, mindenki Sanyi bácsija és édesanyám Timár Margit mindenki Mancsi nénije volt...

Ma, mikor már én is idősödő - öreg diák vagyok -, látom a hasznát a szüleim, tanáraink-nevelőim lelki oktatóm jó kertészként való nevelésének, mert a gyermekkor meghatározó.

Köszönöm Önöknek is, kérem, tolmácsolják Iványi atyának is szeretetteljes jókívánságaimat.

Tisztelettel és nagybecsüléssel köszönök mindent: Benke Győzőné szül. Török Mária Magdolna (Baba)

Szerettem volna még megemlíteni a levélben a Timár Máté Könyvtár vezetőjének szánt köszönetemet az erdélyi székely mesemondóért, aki csodálatos izes magyarsággal, vidám népmeséivel szórakoztatott sokunkat, és könnyesre nevehettük magunkat rajta.

A mesékre minden korosztálynak szüksége van, meggyőződésem, hogy a mese kortalan...

Még egyszer köszönök mindent.

Tisztelettel és szeretettel: Benke Mária

Tavaszi mérleg:

- 1. VERESÉG – DOBOZ
- 1. DÖNTETLEN – BÉKÉSSÁMSON
- 13. GYŐZELEM – 5 ALKALOMMAL 0-1-RŐL FORDÍTOTT A CSAPAT
- Hazai gólkirály – Pataki (23 gól)
- A tavasz játékos – Gardi

A tavasz legfurcsább érdekessége: az edzői kispadról Szigetvári Béla lecserélte Karácsony Józsi rossz hozzáállása miatt 0-0-nál. A csapat megnyerte a mérkőzést 5-0-ra, azaz gólt sem kapott.

A tavaszi nézőcsúcs: MNK mérkőzés (szerda) 800 néző!!!
Barátság SE – Gyoma NB3 0-1; 2-3

A játékevezető a kilencvenkettedik percben egy jogtalan tizenegyes-sel megfosztotta a továbbjutástól.

Folyt. köv.

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok
Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények

Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

**Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Angolosaink sikerei

A London Bridge háromfordulós Angol Nyelvi Tesztversenyen remekül szerepelt Szujó Róbert 5. a osztályos rózsahegyis tanuló. Az iskolai és a központi teszt megírása után 132 ötödikeset hívott a TITOK Oktatásszervező Bt. a Budapesti Műszaki Egyetemen rendezett döntőre. Róbi itt az előkelő országos 10. helyen végzett. Felkészítője: Kertész Bettina.

Országos 4. lett a rózsahegyis hatodikosok csapata Kecskeméten, a Katona József Könyvtárban a Mesélj Európa! – Tales from Europe angol nyelvi verseny döntőjén.

A békéscsabai elődöntő alapján az első helyen továbbjutó 6. b osztályos Team Extreme csapat képviselte az iskolát a döntőn. Feladatuk volt, hogy az elődöntőben már bemutatott előadást színpadra vigyék nagyközönség előtt. Az öt diák már a jó hangulatú próbák alatt is kiváló csapatmunkáról tett tanúbizonyságot. Az együttműködésen és az angol nyelvhasználaton kívül a zsűri külön értékelte a színészi képességeket és a díszletet. A népmese dramatizálása és a díszlet egyaránt nagy sikert aratott.

A gyerekek jó hangulatát nemcsak maga az esemény alapozta meg, hanem az is, hogy a tavaly első helyezést elért volt nyolcadikos rózsahegyiseket is meghívták pontozni. A csapat tagjai: Bogárné Nóra, Kulik Adrienn, Mátyás Zsanett, Fagyas Bence és Gresó Barnabás.

Felkészítőik: Kertész Bettina, Kónyáné Jakab Ida és Szentpéteriné Uhrin Ildikó.

Az Oxford University Press által meghirdetett országos Project készítő versenyen iskolánk több csoportja is részt vett. A megyei intézménybe küldött pályázatokat szakmai zsűri bírálta, és a 40 beérkezett munka közül kiválasztotta azt a tíz pályamunkát, melyet továbbjuttatott az országos döntőbe Budapestre, ahol minden megye legjobbjai versenyezhetnek egymással. Iskolánkat Bíró Adrienn és Korsós Vivien 7.a osztályos tanulók képviselhetik a döntőben június 4-én az Országos Széchenyi Könyvtárban, ahol a fődíj angliai utazás lesz. Felkészítő: Szedlák Réka.

Az idei tanévben 6 tanuló tett sikeres angol alapfokú nyelvvizsgát. Közülük Liszka Kata Danicza, Nemes Zita, Paróczai Zsófia és Vaszkó Áron írásbelin és szóbelin is megfelelt, Barna Tamás és Munkácsi Richárd szóbelin ért el sikeres eredményt. Felkészítőjük: Szedlák Réka.

Történelemkedvelők

A TIT által szervezett levelezős történelmi verseny megyei döntőjére 11 tanulót hívtak meg. Az ötödikes Varjú Tamás negyedik, a hatodikos Kurilla Zoltán harmadik, a nyolcadikos Vaszkó Áron második lett. Felkészítőjük: Vaszkóné Dinya Erzsébet

XV. Rózsahegyi Napok

Párhuzamos programokkal, több szalon futott a Rózsahegyi Napok rendezvénysorozata.

Rózsahegyi Kálmán halálának 50. évfordulója és az endrődi ligetben beindított oktatás 50 éves évfordulójára emlékeztünk az Endrődiek Baráti Körével együtt.

Vincze Zsuzsa Rózsahegyi festményt ajándékozott az iskolának

Május 13-án, pénteken reggel az iskola egykori diákja, Dr. Papp Sándor történész megnyitójában arról beszélt, hogy mennyire meghatározó az ember életében a család és az iskola. A gyerekek emlékműsorral tisztelegtek névadónk előtt. Az ünnepségen az ötven évvel ezelőtt elballagott diákok egyike mondott köszönetet és meghatottan emlékezett diákéveire. Mint minden évben, most is a nyolcadikosok közül került ki az a két diák, aki megkoszorúzhatta Kálmán bácsi szobrát.

Az iskola zsinagógájában lévő állandó kiállítás koronája lett az az olajfestmény, amit Vincze Zsuzsa ajándékozott. Ő a Sziniiskola művészeti vezetőjének, Gyenes Ilonának a lánya. A képpel együtt nagyon sok Rózsahegyi Kálmánhoz köthető dokumentumot, relikviát, személyes tárgyat is átadott. A nagyméretű Rózsahegyi portrét Pán Arthur 1923-ban festette. Leleplezésekor Márton Gábor verse hangzott el, melynek utolsó versszaka így szól:

Halhatatlanunk, köszönt Endrőd,
szülőfalud, mit úgy szeretted.
Tőlünk indultál, és egy ország
kedves „Kálmán bácsi”-ja lettél.

Ezen a délelőttön a felső tagozatos tanulók névadónk életéről és munkásságáról szóló vetélkedőn vettek részt. Egy hónappal korábban a jelentkező tanulók válogatón vettek részt és évfolyamonként a legjobb tíz fő jutott tovább. A 10 négyfős csapatba minden évfolyamból egy-egy tanuló került. Előzetes feladatként rajzot kellett készíteniük vadásztörténetekhez. Meg kellett tanulniuk a Falu végén kurta kocsmá című verset. Ezzel felvételizett Rózsahegyi Kálmán a Szini Akadémiára.

A vetélkedő során családfát készítettek, színész növendékei nevét anagrammákból kellett megfejteniük. Vadászkalandjaira emlékezve célba „löttek” a tornaterem falán elhelyezett erdőben megbúvó nagyvadakra. Villámkérdésekre kellett felelniük, melyek a filmszerepeiről, életéről szóltak. Színházi szerepeit is ismerniük kellett ahhoz, hogy párosítani tudják a szerzőket a művekkel.

A 40 versenyzőt 40 társa segítette. A segítők megkeresték a Rózsahegyi Kálmán utcát, emlékeztetőből kiszínezték az iskola címerét, kellett ismerni a névadónk és a Nemzeti Színház kapcsolatát is. Minden résztvevő emléklappal és csokoládéval távozott a tartalmas délelőtt végén.

Azok a felsősök, akik nem voltak ott a nagy vetélkedőn, szintén névadónk életével foglalkoztak.

Az alsósok mézeskalácsot, pizzát sütöttek, ládikát ácsoltak és festettek, susolinából nyulat készítettek, agyagoztak és kötelet fontak a Templom-zugi erdei iskola szakemberei irányításával.

A felnőtt vendégek az 50 éves épület előterében gyülekeztek, ahol a belterületi iskolák pedagógusainak tiszteletére táblát avattak, amit Iványi László plébános, tb. kanonok megáldott. Az ötven éve végzett diákok egy-egy szál virággal emlékeztek meg pedagógusaikról.

Ladányi Gáborné nyugalmazott igazgató a belterületi iskolák történetéről tartott előadást, Giricz László pedig Rózsahegyi Kálmán életéről készített filmjét vetítette le.

Délben került sor a Rózsahegyi-díjak átadására. A tantestület döntése alapján Szedlák Réka angol szakos, igazgatói döntés alapján Gyetvai Jánosné tanító kapta.

Szent Imre-díjat, melyet a Polgári iskola volt diákjai alapítottak, a hetedikes Forgács Genovénának adták az öregdiákok a tantestület javaslata alapján.

Forgács Genové kapta a Szent Imre-díjat

vaslata alapján.

A Rózsahegyi Kálmán életéről szóló vetélkedőn első lett a „Rózsahegyi négyes”: Nagy József, Kulik Adrienn Rafael Péter és Vaszkó Áron. Az első három csapat jutalma

PÜNKÖSDVASÁRNAP

A Szentlélek bennünket is hív

Húsvét este a tanítványok bezárkóztak. Féltek, hogy felismerik őket, a keresztre feszített Jézus tanítványait. A zárt ajtók ellenére az Úr megjelent közöttük, és kiárasztotta rájuk a Szentlelket. A béke és a kiengesztelődés küldetését bízta rájuk. Az apostolokat pedig végtelen öröm töltötte el.

Ötven nappal később Pünkösdöt ünnepelt Jeruzsálem. A tanítványok együtt voltak imádságban, szeretetben és várakozásban a Boldogságos Szűz Máriával együtt. Lángnyelvek alakjában leereszkedett szívükbe a Szentlélek és teljesen betöltötte őket. Az apostolok kiszaladtak a város utcáira, ahol a legkülönbözőbb nyelveken örömmel hirdették a Mennyei Atya szeretetét és csodás tetteit. Minden félelemtől és szorongástól megszabadította őket a Szentlélek. A föld végső határáig is készek voltak elmenni, hogy hirdessék Isten jóságát. Minden megkeresztelt megkapja a Szentlélek adományát. Természetfeletti erő tölti el szívét, és így képes lesz legyőzni az önzést, a lustaságot, az irigységet, a hazugságot, a félelmet. A Szentlélek mindnyájunk szívében ott él és segít, hogy meghalljuk Isten szeretetének boldog üzenetét.

Szedlák Réka Rózsahegy-díjas emlékfát ültetett

magukat. A tűzsonglörök produkciója után lángra gyúlt a tábornút és kezdődött a karaoke. A szülők hamarabb elfáradtak, mert a gyerekek még maradtak volna...

Szombaton reggel a III. Rózsahegy Kupára gyülekeztek a focisták a pályán. Nyolc település 14 csapata küzdött két korosztályban. A kilenc éveseknél iskolánk csapata a harmadik lett, a 11 évesek pedig megnyerték a kupát. A rendezvényt közösen szervezte iskolánk a Gyomendrői Gyermek Labdarúgó Egyesülettel.

A ligetben játékos családi sportvetélkedőn labdás váltóversenyekkel, mókás feladatokkal és kiütöcskével töltötték a délelőttöt a sportot kedvelő gyerekek, anyukák, apukák és pedagógusok.

egy látogatás a Nemzeti Színházban.

Az iskola rajzpályázat hirdetett két témakörben. Rózsahegy Kálmán élete és munkássága volt az egyik. Itt különdíjas lett Csüllög Zsófia és Nemes Zita. Első díjat kapott Vaszkó Ágnes, Dobák Dóra és Forgács Genovéva. A Rózsahegyis diák vagyok témakörben első lett: Csáki Dániel Ronaldó, Gellai Fanni, Horváth Fanni, Dinya Panna, Mitrocsák Cintia.

Délután az endrői könyvtárban Sebestyén István mesemondó ízes székely beszéddel előadott vidám történetein szórakozhattak a felnőttek.

Este a Rózsahegy-díjasok fát ültettek a Ridegvárosi játszótéren. A gyerekek kedvükre futkoshattak, luft hajtogattak, vattacukrot majszoltak, a felnőttek pedig jól kibeszélgették

Több mint 200 gyerek szerepelt a népes közönség előtt a gálaműsoron

A tanév válogatott produkcióit láthattuk a szombat esti gálaműsoron. Több mint 200 gyerek szerepelt ezen az estén. Verset, mesét mondtak, énekeltek, zenéltek, táncoltak, jeleneteket adtak elő. A műsor után a Szülői Munkaközösség a szereplőket süteménnyel és üdítővel vendégelte meg. Köszönjük a műsor utáni sok-sok gratulációt.

Az est zárásaként a Hídfő étteremben baráti beszélgetésre került sor. A polgármester úr itt is méltatta az iskola szellemiségét, munkáját. A jó hangulatú esten részt vettek az ötven éve elballagott öregdiákok, az Endrődiek Baráti Körének tagjai, iskolánk dolgozói, szülők, meghívott vendégek.

Vasárnap délelőtt elhunyt pedagógusainkért volt szentmise az endrői katolikus templomban.

A három nap alatt sokan megnézték Rózsahegy Kálmán életéről szóló állandó kiállításunkat, az iskolatörténeti kiállítást és a tanulóink képzőművészeti munkáiból készült kiállítást.

A rendezvénnyel egyidőben jelent meg Márton Gábor könyve Rózsahegy Kálmánról. A könyvet az érdeklődők az iskolánkban és a könyvtárakban megvásárolhatják.

A Rózsahegy Napokról összeállítást láthatnak iskolánk honlapján: www.rozsahegyiskola.hu

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

Siker a megyei matematika versenyen

Bödör Balázs a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda 5.b osztályos tanulója a TIT Körösök Vidéke Egyesülete által szervezett levelező versenyen - a tíz legjobb eredményt elért diák közül - matematika tantárgyból az előkelő megyei második helyezést szerezte meg.

Felkészítő tanára: Palicskáné Szegedi Katalin.

A Kis Bálint Általános Iskola Százszorszép Óvodájának tavaszi eseményei

A Százszorszép óvodások a következő eseményeken vettek részt:

- A Víz Világnapjához kötődően egy héten keresztül vizsgáldták, kísérleteztek a vízzel.
- Nyílt napot tartottak április 13-án a leendő elsős tanító néknek.
- Hagyományos Húsvéti Játszóházukat ápr.16-án, szombaton családi légkörben, vidám hangulatban tartották. A gyerekek szüleikkel együtt készíthették el a színes pillangókat, barikákat, fonalnyuszikat, és megismerkedhettek egy régi hagyományként fennmaradt tojásfestési technikával, a berzeiessel is.
- Ismét kinyitott az óvoda kapuja a nagycsoportos gyerekek szülei előtt április 19-20-án.
- Ez alkalommal a leendő kisiskolások mutathatták meg óvodás életük alatt összegyűjtött értékeiket.
- A Föld Napján, április 22-én újra középpontba került a természet védelme. Évek óta hagyomány az „Egy gyerek-egy palánta” környezetszépítő tevékenységük, amikor gyermekek ültetnek el virágpalántát, és figyelemmel kísérik annak fejlődését.
- Május legszebb ünnepén köszöntötték az édesanyjüket és a nagymamákat.

A Százszorszép Óvoda nevelőtestülete ezúton szeretne köszönetet mondani a kedves szülők segítő támogatásáért.

Föld, víz, levegő

2011. április 20-án, Csongrádon került megrendezésre a „Föld, víz, levegő” természetismereti és környezetvédelmi vetélkedő, amelyre Csongrád megye általános iskolái, valamint a Dél-Alföld ökoiskolái jelentkezhettek.

Mivel iskolánk is elnyerte az „ökoiskola” címet, így tanulóink is indulhattak a versenyen.

A csapattagok Czikkely Hanga és Deli Csenge 6. b osztályos tanulók, valamint Fülöp Petra és Kruchió Adrienn 5. b osztályos tanulók voltak, akik a Vadvirágok nevet adták csapatuknak.

A versenyre előzetesen menetlevelet, kítűzöt és bemutatkozó verset kellett alkotni.

14 állomáson (többek közt a Holt-Tisza partján) haladt végig a verseny, a rendezvénynek otthont adó csongrádi Ének-Zenei Általános Iskola környékén.

Nehéz feladatokat kaptak a csapatok az erdő és vízpart élővilágával, valamint a környezetvédelemmel kapcsolatban.

Intézményünk tanulói a nagyon szép harmadik helyezést érték el, jutalmul könyvet és egyéb ajándéktárgyakat kaptak.

Felkészítők: Gálné Juhos Éva, Kocsisné Beranek Gizella és Kovácsné Nagy Katalin.

Ki tud többet lakóhelyéről?

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda tanulói 2011. május 6-án Kistérségi tehetségkutató versenyen vettek részt Szarvason, a Benka Gyula Evangélikus Általános Iskolában. Feladatuk volt, hogy megismerjék és felismerjék a környező települések nevezetességeit. Előzetes feladatként pedig lakóhelyük jellegzetes ételét kellett elkészíteniük, valamint egy rövidfilmet mutattak be Gyomaendrőről.

Hat csapat tette próbára tudását lakóhelyismeretből, a gyomaendrődiek: második helyen végeztek. Csapattagok voltak: Fűzes András, Kruchió Gergő, Szonda Lili 7. b osztályos tanulók, valamint Uhrin Ágnes és Uhrin Sára 8. a osztályos diákok. Felkészítő tanáruk: Uhrin Attiláné.

Irodalmi oldal

Részletek Csinszka naplójából

Igy történt

1911-ben Svájcban, Lutryben, a Genfi-tó partján egy lányinterjúban éltem.

Tizenhat éves, egyetlen kislány. Apám Pesten élt, szép, fiatal anyámat elvesztettem, amikor megszülettem. Tizedik évemig nagyanyám nevelt Erdélyben, apám csucsa birtokán. Tizedik évemben Pestre hoztak az Erzsébet Nőiskolába, hol is hat évig kinlódtam a tehetséges rossz tanulók, a saját törvényeiket élő lázadón érzékenyek életét.

Az Erzsébet Nőiskolából kerültem Svájcba. Adynak a nevét ismertem már évek előtt, az Erzsébet Nőiskolában hallottam először beszélni róla. Mikor a Ferenc József-díjat kapta, a Vigadóban tartott Ady-estre néhány tanítónő jelölt nagylány is elment. Ezek a kedves, okoskodó prepák szerettek engemet, barátkoztak velem, és akkor meséltek is arról, amit láttak, és ami mély benyomást hagyott bennük. Észrevették Ady sötét tűzű szemét, sápadt, megkínzott arcát, érzéki száját.

Volt, aki anyás részvételet érzett iránta, volt, aki örültnek hitte, de akadt olyan is, aki rosszhiszemű komédiást látott benne. Akkor a gondosan titkolt, iskolákban üldözött folyóiratot is kezembe adták egy pillanatra. A Nyugat Ady - számát. Ott láttam meg először gyönyörű, fiatal fejét, amint öklére támaszkodva belebúsult a világba.

*

„Kedves Ady Endre! Itt a francia Svájcban, egy lánypensionatban ezen a szomorú őszi délutánon kezembe került a maga arcképe, és erősen elszomorított. Bocsásson meg, de borzasztó elgondolnom, hogy maga, a ma talán egyetlen élő magyar zseni, ilyen fiatalon, ilyen beteg, ilyen kiélten néz a világba. Nem tudom létezik-e, s ha létezik, jó-e magához a maga Léda asszonya, de kérve-kérem, vigyázzon magára.

Tizenhat éves vagyok, s ezért kérem elnézését, mikor ezt a két titokban őrzött verspróbálkozást küldöm szíves bírálása végefe. Bár itten, kint a franciák között, példátlan, hogy Rostand, vagy más híres ember, egy asszony írását figyelmen kívül hagyja, s számomra igaz ünnep lenne a levele, elkészültem a magyar művészek udvariatlan lustaságára, s nem számítok a válaszára.”

Pár udvarias zárószó, a cím és név.

Még egyszer átolvastam a leveleket, lutryi kis pensionnaire, aki akkor voltam.

Tizenhat éves, anyátlan félárva, egyetlen és magányos kislány. Szobaárístomot kaptam éppen, mert magyarul beszéltem egy másik magyar lánnyal, és a büntetés bünbánata a pár napja birtokomba jutott Ady-könyvet adta a kezembe. Felvágtam a Szeretném, ha szeretnének kötetét, és a Prológusnál fejbévágott soha nem hallott ereje a távoli kürtszónak:

Sem utódja, sem boldog őse,
Sem rokona, sem ismerőse
Nem vagyok senkinek.
Nem vagyok senkinek.

De, jaj nem tudok így maradni,
Szeretném magam megmutatni,
Hogy látva lássanak,
Hogy látva lássanak.

Vagyok, mint minden ember: fenség,
Észak-fok, titok, idegenség,
Lidérces, messze fény,
Lidérces, messze fény.

Ezért minden: önkínzás, ének:
Szeretném, hogyha szeretnének
S lennék valakié,
Lennék valakié.

Mit éreztem? Bizonyítja mindaz, ami történt. Sorsszerűen íródott a levél. Lélekben, vágyban elindultam az ismeretlen Ady felé. Úgy, mint az álomban, vonzott a magasság, szédített a mélység, és nekem ugranom kellett.

*

Ady Endre! Nem olvastam még a könyveit, de bolond fiatal-ságom ösztönösen meghalkult a képe előtt, s odaadón könnyes és tiszta érzés volt a gyöngédségem, ahányszor érintette a szeretetem a szenvedő, gyönyörű férfi arcot.

Mint árnyék, mikor elhanyaglik

1911... gyülekező felhők Európa egén... a negyvenéves nyi béke utolsó pillanatai... háborús propaganda, szövetkező nagyhatalmak... Isten-keresés... a magára hagyott, Isten nélküli XX. század elején... „Mint az árnyék, mikor elhanyaglik” - idézi

Ady Endre a 109. zsolnárt versének elején. Betegség, fáradtság, anyagi gondok, a Léda-kapcsolat megromlása, harc a világgal, kritikusaival felerősítették a költő istenkeresését. (A kálvinista kötődésű gyermek radikális istentagadó ifjú, majd szabadgondolkodó felnőtt lett.)

1907-ben – Párizsból hazatérve- jelenik meg az Isten-hit motívum először, mely költészetére 1908 és 1912 között volt jellemző. Isten-élményében helyet kapnak gyermekkorának „szertartásemlekei,” ünnepei, a Biblia, különösen az Ószövetség zsolnártai, annak szókészlete, a vallás közösségbeli megtartó ereje, s olyan filozófiai ellentmondások, mint ráhagyatkozni valakire, akinek létében nem vagyunk biztosak (Nietzsche, Kierkegard), azaz „Hiszek hitetlenül” abban „Ki létlelül is leglevőbb”.

Isten az irodalomban című írásában (1910) ezt mondja: „... nem ismerék szebb szabadgondolkozást, mint az Istennel való nyugtalan és kritikus foglalkozást. Vagy-vagy: végre valaki vagy megtalálja, vagy véglegesen leszámol vele az emberi élet gyönyörű, elképzelhetetlenül nagy megkönnyebbülésére.”

Az Istenhez hanyatló árnyéket 1911-ben írta, mely 1912. január végén jelent meg A menekülő Élet istenes versei között. Itt is bebizonyosodott, hogy nem Isten léte, nem léte a legfontosabb számára... a keresés lelki szükséglet, életének gyötrő kétségei, megpróbáltatásai között... a halál árnyékában.

1911-ben kapott először levelet - sok hódolója közül - egy Svájcban tanuló fiatal lánytól, aki 1915-ben felesége lett.

Most - száz évvel később - Boncza Berta Életem könyve című emlékezéséből idézünk, felidézve a kezdeteket Csinszka összetett személyiségén keresztül.

Polányi Éva

Istenhez hanyatló árnyék

„Mint árnyék, mikor elhanyaglik,
el kell mennem, és ide s tova
hányattatom, mint a sáska.”

Zsolnártok könyve 109.

Szent Képzélés, örök hit-balszam,
Ki létlelül is leglevőbb,
Meghajlok szent Színed előtt
S akarom, hogy hited akarjam.

Akaratomból is kihullasz,
Én akart, vágott Istennem,
Már magamat sem ismerem
S Hozzád beszélni rontás fullaszt.

Megűzeték s nem nyugszom addig,
Míg hitedet meg nem nyerem,
Mert kockán van az életem,
Mint árnyék, mikor elhanyaglik.

Üldöztetésimben kelleltél
S kerestelek bús-szilajon
S már-már jajomból kihagyom
Neved, mely szebb minden neveknél.

S hanyattatom, miként a sáska,
Mert csak tenéked van erőd
S mert nem láttam régen előbb:
Nem szabad hinni senki másba.

Éges Égek

Június

Meleg sajtorta

20 dkg tehéntúrót, 12,5 dkg margarint, 12,5 dkg lisztet, 1 kávéskanál sütőport és kevés só összekeverünk, és hűtőszekrényben kifagyasztjuk (elkészíthető előző este). Kivajazott tepsibe simítjuk és kissé elősütjük. 30 dkg főtt tarját apróra vágva az elősütött tészta tetejére egyenletesen elosztjuk. 30 dkg trappista sajtot lereszelünk, 4 egész tojással, 2 pohár tejjel, 1 teáskanál pirospaprikával és kis sóval összekeverjük. Ezt a tarja tetejére öntjük, és lassan aranybarnára sütjük.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

SZONDER

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

HIRDESSEN ÖN IS LAPUNKBAN!

NARANCS TURI

A LEGJOBB HASZNÁLTRUHA ÜZLETEK

NYÁRI RUHÁK - FÜRDŐRUHÁK

NŐI FELSŐK, GYEREKRUHÁK

NAGY VÁLASZTÉKBAN

JÚNIUS 6-án ÁRUCSERE!

Gyoma Kossuth u. 30. - Nyitva: Hétfőtől - Péntekig 9.00-17.00-ig Szombat 9-12-ig

Endrőd Fő út - Mikes út sarok - Nyitva: Hétfőtől - Péntekig 8.30-12.00-ig 13.30-17.30-ig Szombat 8.30-12.00-ig

KábelTV
Internet

upc Telefon

Gyomaendrődön

Analóg és Digitális TV

Szupergyors Internet

Fiber Power 15-30-60-120

Telefon kedvező díjakkal

A belépés részleteiről valamint

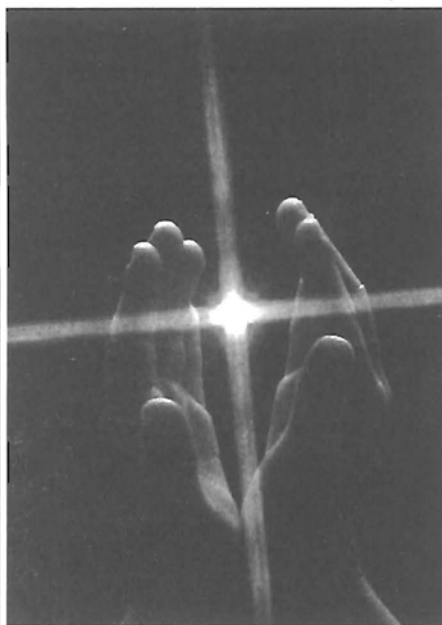
a csomagok havidíjairól keressen bennünket

Gyomaendrőd-i üzletkötőink kérésre házhoz mennek

Elérhetőségek: 20/4411-905; 70/6131-943

Telex Távközléstechnika Tel:66/442-755

AKIK AZ ÖRÖKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Híába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

BENKÓ LAJOS, aki Endrődön élt, május 24-én hosszú betegség után 68 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolja: felesége, lánya, fia és unokái

FARKAS IMRÉNÉ KATONA MÓNKA, aki Endrődön élt, 72 éves korában, május 2-án eltávozott körünkből. Gyászolja családja

özv. FÜLÖP MIHÁLYNÉ SZILÁGYI JULIANNA, aki Endrődön élt, életének 91. évében május 7-én az Égi Hazába költözött. Gyászolja családja

özv. MÉSZÁROS JÁNOSNÉ VARJÚ GIZELLA, aki Endrődön, a Rózsakert Idősek Otthonában lakott, május 23-án 89 éves korában csöndesen az Örök Életben költözött. Gyászolja családja

ZSIGRI JÓZSEF endrödi lakos, május 22-én 77 éves korában elhunyt. Gyászolja: testvére és a rokonság

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk azoknak, akik személyes jelenlétükkel, virágaikkal megemlékeztek a szeretett Feleségről, Édesanyáról, Nagymamáról, Családtagról, akik Varjú Lászlóné sz. Hanyecz Lenke temeté-

sén, gyászszertartásán részt vettek.
a gyászoló család

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrödi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrödi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Kézpénzbefizetés az endrödi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrödi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endröd és Vidéke Takarékszövetkezet.

2011. június-július-i rendezvények - Gyomaendrődön és környékén

Dátum	Megnevezés	Helyszín	Szervező(k)
VI. 1.; 18 óra	Galaktika Baráti Kör	Katona József Művelődési Központ, Gyoma, Kossuth u. 9.	
VI. 2;-4	WKPC és WKF Küzdősport Világszövetségek Nyílt Európai Kupája	Gyoma, Varga Lajos Sportcsarnok Szabadság tér 1.	Váradai Zoltán: 06-30-5442-700
VI. 3;	III. Gyomaendrödi Küzdősport Gála	Gyoma, Varga Lajos Sportcsarnok Szabadság tér 1.	Váradai Zoltán: 06-30-5442-700
VI. 4.; 9 óra	Családi nap, Hunyán. (+ebéd)	Hunya, Sportpálya, Szt. Erzsébet Liget, Nyugdíjas Klub.	Petényi Szilárdné Anikó p.m. 06-66-294-141
VI. 4.; 14:30 ó	Családok, csapatok találkozója, Hunya Községért Kitüntetés, műsor. Beszéd: Petényiné	Hunya, Művelődési Ház. Rákóczi u.	Petényi Szilárdné Anikó p.m. 06-66-294-141
VI. 4.; 17:30 ó	Trianon megemlékezés Hunyán, Tábortűz	Hunya, Sportpálya	Petényi Szilárdné Anikó p.m. 06-66-294-141
VI. 4.; 18 óra	Schönecker Junger Chor Intonation, Gyomaendrödi Zenebarátok K. kórus ünnepi hangverseny	Endröd, Szt. Imre Katolikus Templom	Gecseiné Sárhegyi Nóra 06-30-3420-987
VI. 12; d.e-	II. Pünkösdi Bográcsos Étel-főző Verseny és családi nap	Endröd, Rubin Szabadidő Központ. Szarvasi út. II. ker. 582.	Ujlaky Szabolcs 06-30-9453-750
VI. 16; 17:30 ó 18 óra	Hunya, Tanévzáró Tedeum	Hunya, Iskola, Kossuth u. Templom	Soczó Géza: 06-20-8232-111
VI. 16; 17 óra	Városi Művészeti Iskola, MŰVÉSZETI GÁLAMŰSOR Növendékek, tanárok	Katona József Művelődési Központ, Gyoma, Kossuth u. 9.	Weigert László: 06 66-581-830 v. 06-20-2874-253
VI. 17; 9:30 ó	Városi Művészeti Iskola, MANÓ-VARÁZS JÁTSSZÓHÁZ. Ének, zene, tánc, festés...	Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény. Gyoma, Kisréti utca 27.	Hevesi Nagy Anikó 06 66-581-830
VI. 18; 9 óra	Hunya, Iskola- ballagás	Hunya, Iskola, Kossuth u.	
VI. 18; 17 óra	Városi Művészeti Iskola, GYERMEK-NÉPTÁNC BEMUTATÓ. Tanévzáró	Katona József Művelődési Központ, Gyoma, Kossuth u. 9.	Hevesi Nagy Anikó 06 66-581-830
VI. 24;	Nyár-nyitó Zenés Est, Városi Fúvósok, Tűzmenedék Együttes és az MPZ	OM-ART Könyvesbolt, Gyoma, Fő u.	Molnár Albert 06-30-2619-279
VI. 25. 10 óra;	Hunya, Szt. László napi búcsú	Hunya, Templom	Soczó Géza: 06-20-8232-111
VI.27-VII.1. 8-16 óra	Hunya, Szt. László napközis tábor (+ebéd) Jelentkezés előre!	Hunya, Plébánia	Soczó Géza: 06-20-8232-111 Jelentkezés előre!
VIII. 15-17; 16 órától	PartneRock Fesztivál Szórakoztató zene, neves fellépők.	Bowling Treff Étterem Gyomaendröd, Fő u. 81/1	5502 Németh Dezső 06-66-282-048

A programokban esetlegesen bekövetkező változásokért felelősséget nem vállalunk. Szerkesztőség.

XV. RÓZSAHEGYI NAPOK

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Nyári ajánlataim:

- Szivattyúk, öntözőtömlők, szórófejek;
- Fűnyírók, sövényvágók, bozótívágók;
- Permetezők, és alkatrészek; Lánzfűrészek
- Vegyszerek, műtrágyák, növénytápok, gyomirtók;
- Egér- és patkányméreg;
- Munkavédelmi bakancsok, cipők, védőkesztyűk
- Főliák, zsákok, műanyag rekeszek;
- Légyirtók, szúnyogháló;
- Virágcserepek, virágládák, virágföldek;
- Festékek, hígítók, ecsetek, csemperagasztók;
- Szegek, csavarok, kéziszerszámok;
- Bográcsok, bográcsállványok;
- Izzók, elemek, zseblámpák;
- Befőzéshez üvegek; üvegtető;
- Alu létrák; Titán szilikon tömitők; purhabok;

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Polányi Éva, Sóczó Géza, Dr. Szabó Béla, Dr. Szonda István * Lapzárta minden hónap 20. napján *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com